

Szerkesztőség  
Arad, Acsev-palota.  
Kiadóhivatal:  
Aradi Nyomda Vállalat.  
Bulev. Regele Ferdinand 4/22  
(József főherceg-ut.)  
Sürgőny cím: Közlöny, Arad.  
Telefon szám:  
Szerkesztőség és kiadóhivatal  
151.  
Megjelenik naponta, reggel.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

\* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. \*

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 960 Lej  
Fél évre ... 480 Lej  
Negyed évre ... 240 Lej  
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjazása ...

Egyes szám ára 5 Ag.  
vasárnap 6 Ag.  
Bucarestben 50 ban.

## Vasárnap temetik a királyt.

**Gyászszertartás a sinaiai kastélyban. — Cotroceni-be vitték az elhunyt király tetemét. — A cotroceni palota aranytermében ravatalozták fel I. Ferdinándot. Gyászolja a hadsereg elhunyt királyát. — Erdély magyarsága résztvesz a temetésen. — Emlékezés egy királyi beszédre, amely a kisebbségek védelmét hangsúlyozta. — Brătianu miniszterelnök felajánlotta lemondását, de a régens-tanács nem fogadta el. — Hétfőn veszi át a királyi hatalmat a régens-tanács. Október végén lesz hat éves I. Mihály, Románia új királya.**

Az emberek, az ország népei mind tudták, érezték, hogy be kell következnie a katasztrófának, de amikor pillanatok alatt szétfutott az országban a király halálhíre, minden szívbe mégis beledöbbsent a fájdalom. Az első megdöbbenést gyászos szomorúság váltotta fel és ma a szomorúság gyászfátyolán keresztül a szemekbe szűrődik a könnyeken át is vigasztaló remény, hogy ha a király meg is halt, de élni fognak azok az eszmék, amelyeknek életét szentelte. Temetik a királyt, de csak porhüvelyét temetik el, amelyet az enyészet magának követel, de lelkét, amelynek szeretetével átfogta összes népeit, el nem temethetik.

Temetik a királyt. De él Románia ifjú királya, aki még gyenge ahoz, hogy az ország súlyos gondjait viselje, még fiatal ahoz, hogy népének atyja legyen, de környezete gondoskodni fog arról, hogy átvegye elődjének lelki örökét is és azon az úton haladjon tovább, a melyet I. Ferdinand megmutatott neki és amelyen ő már elindult. Románia ifjú királya helyett régensség uralkodik addig, amíg a király el nem éri a nagykorúságot. A régensség tagjai komoly, értékes férfiak, akik tudatában vannak felelősségteljes megbízatásuknak. Acélos-izmu és akaratu emberek, akik erős kézzel fogják a kormányzás gyeplőjét és bizonyára, mint uralkodót tisztelő lelkiismeretes emberek, ők is átveszik az elhunyt király hagyományait, mert őket is át kellett, hogy hassa az a szeretet, az a jóság és megértés, amit Ferdinánd király maga körül árasztott.

I. Ferdinand király volt az, aki talán legjobban megértette és átérzte az országa népkisebbségeinek panaszait, vágyait és elismerte jogaikat. Szubtilis, érzékeny lelkű ember volt, akinek fáj a mások fájdalma és megértéssel figyelte a jogaikért küzdő kisebbségeket. Tudta, hogy szeretetet és hűséget csak szeretetért kaphat és ő szerette országa kisebbséget, min dig meg volt győződve azok hűségéről. Nem egyszer hangoztatta:

„Azt akarom, hogy Románia népkisebbségei egyenlő jogot élvezzenek a román néppel.”

S ennek a királyi szónak büvös ereje nem törheti meg a koporsónál, amely az uralkodó földi porhüvelyét foglalja magában. Ezt az érzést, felfogást örökségül hagyta az elhunyt király mindazokra, akiknek kezébe került most az ország kormányzása. És ez a királyi

örökség, úgy hisszük, a régensség lelkében termékeny talajra talál. Ebben a hitben, mi, Románia kisebbségei gyászoló szomorúságunkban is bizakodó szívvel és reménykedve várjuk a régensség uralkodását, cselekedeteit, amelyek nekünk csak jogot, szabadságot hozhatnak, mert hisz így akarta és akarja ezt Románia elhunyt uralkodója.

I. Ferdinand király halálával, temetésével, a királyi hatalom gyakorlásával kapcsolatos mai eseményekről az alábbi tudósításunk számol be részletesen:

### A bucaresti-i diplomáciai kar részvéte.

Brătianu Ionel miniszterelnök tegnap délelőtt tíz órakor értekezletet tartott a miniszteriumok vezérigazgatóival, hogy az állami tisztviselőknak a király temetésén való részvételét megbeszéljék. A diplomáciai kar, élén Dolci pápai nuncius-sal, a diplomáciai kar doyen-jával, tegnap megjelent a bucaresti-i királyi palotában és beírta nevét a felfektetett albumba. Ezután a diplomáciai kar megjelent Titulescu külügyminiszternél és az egyes — általuk képviselt — államok kormányainak részvételét fejezte ki.

### A Brătianu-kormány részvétírata Mária királynéhez.

Nagyrománia első koronás uralkodójának tragikus elhunytja alkalmából a kormány tagjai ma az alábbi szövegű részvétávíratot intézték a gyászoló Mária királynéhez, Elena hercegnőhöz, Marioara jugoszláv királynéhez, Ileana hercegnőhöz és Miklós herceghez:

Öfensége Mária királynénak. Fenséges Asszonyunk! Felséged és a Fenséges Királyi Család nagy fájdalmában az egész nemzet osztozik. I. Ferdinand király emléke a jövő századok előtt is mint nagy királyé marad fenn, aki megteremtette a minden románok egysülését. A Haza elismerése, amiért népét megvédelmezni tudta és a nép hitéből fakadt sugárzó glória most már osztatlanul Felségednek marad és mint most a fájdalom napjaiban, amelyben mindannyian osztozunk, a történelemben sem mulhat el és egész életén át kíséret fogja Felségedet minden gondolatában.

Szorosan egyesítve a Dinasztia körül, a román nép tanubizonyosságát adja, hogy folytatni fogja az abbahagyott munkát Mihály király uralkodása alatt is, amit Felséged szeretete segítsen elő továbbra is, hogy I. Ferdinand király glóriás nagy művét befejezhessük. Amikor is biztosítjuk Felségedet legmélyebb hódolatunkról, jövőbeni ragaszkodásunkról és szeretetünkkel, ami nem lazulhat, kérjük, fogadja Felséged fájdalmunk és szeretetünk kész megnyilatkozását.

### A kormány részvétét fejezte ki a királyi család tagjainak.

Öfensége Elena királyi hercegnőnek. Fenséges Asszonyunk! Az ünnepélyes pillanatokban, amikor Fenséged királyi Fia Isten kegyelméből és a nemzet akaratából Románia királya lett, az egész nemzet gondolata remény-nyel és hittel eltelve tekint Félédre, aki folytatni és betetőzni fogja a nagy művet, amelyet glóriás elődje, Nagyrománia első királya megkezdett. Királyi Fenségedet a román nép szeretettel veszi körül az ifjú Király kauluzolásában az életem keresztül, akinek élete elválaszthatatlanul össze van forrva Románia jövőjével.

Öfensége Marioara a szerbek, horvátok és szlovének királynéjának. Fenséges Asszonyunk! Meghajtott fejfel a koporsó előtt, amelyben glóriás Anyja pihen, Felséged fájdalmában osztozva, mint szerény részvétünk nyilvánítását küldjük Felségednek tisztelő hódolatunkat.

Öfensége Ileana hercegnőnek. Fenséges hercegnő! Királyi Fenséged fájdalma az egész nemzet fájdalma. Kérjük, fogadja királyi Fenséged mély hódolatunkat, amelyről biztosítjuk.

Öfensége Miklós hercegnek. Fenséges herceg! A kegyetlen támadás, amely Királyt elvesztésével érte a román népet, minden szívet a legmélyebben lesújtott. Királyi Fenséged fájdalmában és a mai napon megkezdett súlyos és felelősségteljes munkájában osztozva, tán toríthatatlanul állunk Fenséged körül, amikor is biztosítjuk Fenségedet legmélyebb hódolatunkról.

### Gyászolók zarándoklása Sinaiában.

A sinaiai Peles-kastély ma valóságos zarándoklás helye volt. Az egész országból sok-sok ezer ember jött el Sinaiába, hogy utolsó búcsút vegyen szerett királyától. A gyász mindenütt

rendkívül nagy. Ferdinánd király holttestét a Peles-kastélyban egy élővirágokkal feldíszített katalon ravatalozták fel. A ravatal körül a hadseregdek, a testőrgárda magasabb tisztjei és a sinaiai hegyi vadászrezred katonái állanak őrt. Ferdinánd király vadásztábornoki egyenruhába öltöztetve fekszik a ravatalon. A kormány tagjai különvonaton érkeztek Sinaiba, ahol kifejezték részvételüket Mária királynénak. A királyné szemében könnyekkel mondotta a miniszterelnöknek:

— Itt maradok és az Önöké leszek továbbra is; hogy segítségükre legyek.

**Románia katolikus érseke a király ravatalánál.**

A sinaiai Peles-kastélyban a király ravatalánál ma reggel megjelent dr. Cisar bucaresti-i római katolikus érsek, dr. Zombory László szentszéki tanácsos kíséretében és a katolikus egyház részvételét tolmácsolta a királyi család előtt, majd az egybegyűlt papság élén beszentelte a ravatalon nyugvó királyt és imát mondott a király lelki nyugalmaért.

**Az elhunyt király a sinaiai ravatalon.**

Ma délig a királyi holttestem a sinaiai Peles-kastély belépő-termében volt felravatalozva. A termet két részre osztották. Az egyik rész a gyászlatogatók számára volt fenntartva, a terem másik részében állították fel a ravatakt. A király holtteste biborseyimen feküdt és virágokkal volt beborítva. A teremben szőlők nincsenek, csak egzotikus virágok. A királyi holttest mellett őrnagyokból álló diszorség teljesített szolgálatot. Az uralkodó holttestét Minovici dr. törvényszéki orvos balzsamozta be. Ugy tűnik, mintha a király aludna. Az arckifejezés szelid. A szemlélőre egyáltalán nem tette az a benyomást, mintha az elhunyt uralkodót olyan súlyos, fájdalmas betegség gyötörte volna, amely végül is halálát okozta.

**I. Ferdinánd utolsó útja Sinaiból.**

Ma délben a sinaiai kastélyban megtörtént az uralkodó földi maradványainak beszentelése. A temetési szertartás déli tizenkét órakor kezdődött; a fényes papi segédlettel végbement gyászszertartások után a király koporsóját a királyi ház adjutánsa és a király nevét viselő k. vadászrezred tisztjei vitték le a gyászkocsiba, amely nem volt egyéb, mint egy hat kótól vont ágyulafetta. A gyászmenet a következőképpen alakult: Legelől egy szakasz csendőr haladt, utána a klérus, a királyi ház főceremónia-mestere, a gyászkocsi, a házi rezred küldöttségei. A pelisori-kastélytól egészen az állomásig az iskolák és egyes országos küldöttségek állottak sorfalat, az állomáson pedig a hegyi vadászrezred egy zászlóalj várta a koporsót. Déli egy órakor indult el a király holttestét szállító vonat, amelyet egy udvari vonat követett, amelyen Mária királyné, a régensség és a kormány tagjai utaztak. A pelisori-kastély főrségénél különben még tegnap három albumot fektettek fel, egyet az özvegy királyné, egyet Ileana hercegnő és egyet Miklós herceg részére. Mária királyné albumába a következők írták be neveiket legelőbb: Vaitoianu tábornok, Romalo dr. a király házi orvosa, Calimachi herceg, Villáni Frigyes báró, Magyarország követe. A király holttestét vivő vonat az eddigi diszpozíciók szerint délután 5 órakor érkezik meg a fővárosba és megérkezését 101 ágyulövés fogja hirdetni. A gyászvonat Cotroceniben áll meg és a kastélyban ravatalozzák fel az elhunyt uralkodót.

**Királyi ravatal a cotroceni-i kastélyban.**

Amerre a nagy halottat vivő különvonat elhaladt, a pályaudvarok és épületek teljes feketébe voltak behuzva s a városok és községek lakosai előljárók és tanítók vezetésével könnyesen és némán üdvözölték a halott uralkodót. Sinaiatól Bucurestiiig a vonat csak Ploesti-ben állt meg néhány percre. Azután indult tovább és a cotroceni-i állomásba futott be. A cotroceni-i pályaudvaron a kormány és a törvényhozás két házának tagjai, a diplomáciai kar, tábornokok, a politikai, társadalmi és művészeti élet kiemelkedő alakjai várták néhai I. Ferdinánd királyt és a feketével beborított városrészen keresztül magasrangú katonatisztek vitték utóljára az elhunyt legfőbb hadur koporsóját a királyi kastélyig, ahol a trónteremben ravatalozták fel. Már pénteken megnyitják a halottas termet a közönség előtt, amely két

napon keresztül vehet utolsó búcsút szeretői királyától. Szombaton délelőtt ismételtén beszentelik a nagy halottat. A temetés vasárnap délelőtt lesz. A gyászszertartás után Curtea

## Felolvasták a király végrendeletét

A sinaiai temetési szertartásról Bucuresti-i tudósítónk még az alábbi részleteket jelenti:

Délelőtt fél tizenegykor Dionisie archimandrita, a sinaiai zárda superiorja istentiszteletet tartott, azután Stelian Popescu igazságügyi miniszter a királyi család tagjai előtt felolvasta az elhunyt végrendeletét. Délben tizenkét órakor a király adjutánsai egy ágyutalpra helyezték a koporsót és az állomásra szállították. A gyászmenetet Sinaiban a következőképpen alakult: Elöl haladt egy szakasz

de Argesbe szállítják és a román királyok temetkezési helyén az ottani királyi kegyhelyen teszik örök nyugalomra néhai I. Ferdinánd király földi maradványait.

diszbe öltözött gyalogos csendőr, utána a papság, élén a sinaiai ortodox kolostor főnökével. A klérus után a királyi udvar ceremóniamestere következett, utána pedig a halottat vivő kocsi, amelynek oldalán Öfelsége katonai irodájának tagjai alkottak diszorséget. A koporsó mögött haladt Mária királyné és a királyi család többi tagjai, akiket a kormány tagjai követtek, Öfelsége udvari civil hivatalnokai, a sinaiai hatóság képviselői és a hegyi vadászok Sinaiban állomásozó zászlóalja.

## Harangzugás és ágyudörgés között érkezett a királyi halott Cotrocenibe.

A Peles kastélytól az állomásig terjedő utvonalon mentén sorfalat állottak a sinaiai iskolák növendékei és a megyei kiküldöttek. Délután egy órakor érkezett meg a menet a sinaiai állomásra, ahol a koporsót a hadseregdek és a hegyei vadászzászlóalj tisztjei emelték be a vagonba, majd a vonat elindult Bucuresti felé. A gyászvonat mögé néhány szalonkocsit kapcsoltak, amelyben a királyi család tagjai és a miniszterek foglaltak helyet. Sinaiatól a fővárosig az állomásokon mindenütt gyászlóbogó lengett és a hatóságok küldöttséggel várták a vonatot. A gyászvonat délután fél öt órakor érkezett meg a cotroceni-i állomásra. A megérkezést százegy ágyulövés adta tudtul, majd a Bucurestiben lévő összes templomokban megkondultak a harangok. A cotroceni-i aranyteremben már készen állott a ravatal, amelyre elhelyezték a király koporsóját. A cotroceni-i állomástól a palotáig vezető utvonalon a bucaresti-i helyőrség katonáinak sorfala szegélyezte. Amikor a vonat az állomásra beérkezett, a katonai zenekar gyászdalt játszott.

**A cotroceni-i gyászmenet.**

A menet sorrendje a következő volt. Egy század katona gyászfátyolos zászlóval, a klérus tagjai Pymen moldvai metropolita vezetésével, a halottas kocsi, a királyi család tagjai, a régenstanács, a miniszterek, a szenátus és kamara elnökei, Öfelsége katonai és polgári irodájának tagjai, a volt miniszterelnökök és a tartományi tanácsok, a Consiliul Dirigent és Sfatul Tarei elnökei, a törvényhozó házak tagjai, a Curtea de Conturi, a legfőbb törvényhozó tanács és a közigazgatási tanács elnökei, az egyetemek rektorai, a Román akadémia elnöke, a hadsereg inspektorai, a vezérkar főnöke, a határőrség és csendőrség parancsnokai, Bucuresti rendőrprefektusa és a bucaresti-i helyőrség parancsnoka. A gyászmenetben résztvevők frakkban, fehér nyakkendővel és fekete keztyűben jelentek meg, a tisztiek teljes diszben, kitüntetésekkel és balkarjukon gyászzsalaggal. A cotroceni-i kastély aranytermében a koporsót a ravatalra helyezték, a gyászmenet pedig szétoszlott.

**Vasárnap temetik I. Ferdinánd királyt.**

Holnap reggel nyolc órától este hét óráig közszemlére teszik a király holttestét úgy, hogy mindenki sorban, az előre megállapított utvonalon haladva meglekintheti. Bucurestibe már tegnap rengeteg ember érkezett vidékről, hogy Ferdinánd királyt meglegyszer lássa.

Ferdinánd király temetését vasárnapra halasztották azért, hogy a külföldi küldöttek idejében megérkezhessek és résztvehessenek a temetésen. Egyébként a program nem változott. Pénteken és szombaton a cotroceni-i kastélyban marad felravatalozva az elhunyt király.

A Hohenzollern hercegek, az elhunyt uralkodó unokaöccsei táviratilag értesítették a királyt, hogy a temetésre megérkeznek. Sándor jugoszláv királyt holnap reggelre várják a fővárosba.

**A hadsereg gyászolja az elhunyt uralkodót.**

A hadügyminiszter a király elhalálása alkalmával a következő utasítást küldte az összes hadtestparancsnokságokhoz:

Július 22-én este az összes ezredek zászlajukat a szabályzatban előirt zászlóorséggel Bucurestibe hozzák, hogy a király temetésén résztvegyenek. A csapattisztek hat hétig viselik a gyászzsalagot. Tisztek és olyan altisztek, akik kardot viselnek, tizenkét hétig fekete szövettel bevont kardbojtjal járnak. Ugyancsak tizenkét hétig fekete florral kell bevonni a katonai épületekre kitűzött zászlókat. A temetés napján az összes közhivatalok szünetet tartanak.

**Az országos Magyar Párt Ferdinánd király temetésén.**

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A romániai országos Magyar Párt elnöksége nevében Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke ma a következő részvét táviratot küldte Buarestibe:

„Hívtu miniszter urnak Bucuresti. Felkérem, méltóztassék Öfelsége Mária királynénak és a királyi családnak azt a fájdalmas érzést tolmácsolni, amelyet a romániai Magyar Párt érez. Az elhunyt király nagy emlékét kegyelettel és hódolattal fogjuk megőrizni. Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke.”

Itt írjuk meg, hogy I. Ferdinánd király temetésén Erdély magvarsága is képviselteti magát és a temetésen gróf Bethlen György, báró Jósika János, Szentkereszthy Béla dr. és Willer József dr. magyarpárti képviselők vezetésével nagyszámú magyar küldöttség vesz részt.

**I. Ferdinánd király végrendelete a hivatalos lapban.**

Az elhunyt uralkodó végrendelete a miniszterelnökhöz intézett levelével együtt a Monitorul Oficial pénteki számában fog megjelenni.

**Az erdélyi reformátusok gyászünnepsége.**

Makkay Sándor dr. elült református püspök 846—927. püspöki szám alatt a következő körrendeletet intézte a református lelkészekhez: Az idő rövidsége miatt — egyetértve a kultuszminiszter ur 33621. számú leiratával — ezúton hívom fel az összes református lelkészeket, hogy Öfelsége I. Ferdinánd király temetésének megtörténtéig, vasárnap, július 24-én estig naponta háromszor hangoztassanak, a reggeli és esti istentisztelet alkalmával könyörgést tartanak — vasárnap, 24-én a délelőtti istentisztelet igehirdetésben és imádságban emlékezzenek meg az elhunyt király Öfelségéről.

# Aradváros és Aradmegye gyásza.

**Az összes templomokban gyásztisztisztelet lesz vasárnap I. Ferdinánd lelkiüdvéért. — A VII. hadtestparancsnokság hirdetésményei.**

(Arad, július 21.) A táviró egyre ontja a híreket Bucurestiből, a halott királyt gyászoló fővárosból. Az aradi prefekturára szinte óránként érkeznek táviratok, amelyek a helyzetről, a történekről és a megteendő intézkedésekről tudósítják Georgescu János megyei prefektust, aki viszont azonnal fogatosítja a minisztériumból érkező rendeleteket. A ma érkezett rendelkezések alapján vasárnap délelőtt mondanak Arad összes templomaiban misét az uralkodó lelke nyugalmaért és ugyanez órában az egész országban szerte megkondulnak a harangok és a népek milliói küldenek buzgó fohászt az égnek I. Ferdinánd, Románia nagy uralkodójának lelke üdvéért...

## Prefektusi rendelet a gyászmisékre.

A gyászra vonatkozólag az aradi prefektura ma a következő rendelkezéseket adta ki:

Az összes vallásfelekezetteknek! A belügyminisztérium 18.260. számú rendelete folytán felkérem Önöket, hogy július 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor istentiszteletet tartsanak Ófelsége, I. Ferdinánd lelke nyugalmaért. Kérem, tegyék ezt közhírré, hogy az istentiszteleten, amelyen a hatóságok képviselői is megjelennek, minél nagyobb számban vegyenek részt a hívek is. Georgescu János prefektus.

A város vezetősége nevében Angel István dr. polgármester a következőket közli az istentiszteletre vonatkozólag: — Ezuton értesitem az egyes egyházak híveit, hogy mindenik saját felekezeti templomában vesz részt a gyászmisén. Biztos vagyok abban, hogy Arad közönsége részéről mindenki résztvesz az istentiszteleten, hogy az uralkodócsalád mély gyászából az ország minden polgára egyaránt kivége részét.

A prefektura a továbbiakban még a következő rendeletet küldte szét a megyei és városi hatóságoknak: A összes szolgabíróknak! Intézkedjenek, hogy július hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor járásuk összes községeinek minden vallású templomában istentiszteletet tartsanak Ófelsége, I. Ferdinánd lelke nyugalmaért. Az istentiszteleten az összes ottlévő katonai és polgári hatóságok résztvesznek. Intézkedjenek, hogy a közönség minél nagyobb számban vegyen részt az istentiszteleten. Georgescu prefektus. — A hatóságoknak pedig a következő rendeletet adták ki: — Aradváros összes hatóságainak! Közlöm, hogy július hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor istentisztelet lesz az aradi görög keleti katedrálisban Ófelsége, I. Ferdinánd lelke nyugalmaért. Kérem, vegyenek részt az istentiszteleten az összes, vezetésük alatt álló személyzettel. Georgescu prefektus. — Ugyanilyen tartalmu külön rendeletet kapott a város vezetősége is, amely minden templomba delegáltat küld. A görög keleti istentiszteletet, amennyiben szép idő lesz, a Catedralei (Tököli)-téren tartják meg és ez alkalomból a tribünök fekete lepellel lesznek bevonva. Ha az idő nem kedvez, a püspöki gyászmisét, amelyen az összes Aradon lévő görög keleti papok segédkeznek, a katedrálisban tartják meg.

## Aradváros és Aradmegye küldötte a temetésen.

I. Ferdinánd király temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz Curtea Argeşben. A temetésre valamennyi romániai város elküldi reprezentánsát. Ma Aradra is megérkezett a belügyminiszteri értesítés, amely szerint a temetésre egy delegált küldendő, azonban az nem a polgármester, hanem a tanács valamelyik tagja legyen. Angel István dr. polgármester dr. Chicin Rémusz tanácsstagot delegálta, aki szombaton elutazik a temetés színhelyére, hogy ott Aradvárost reprezentálja. A megye részéről Sulut Aurél megyei tanácsos vesz részt a temetésen.

**Prefektusi beszámoló a régensség megalakulásáról.**

A tegnap délelőtt történekről ma délelőtt a prefektura a következő hivatalos jelentést bocsátotta ki: **Értesítés. Július 20-án dél-**

után hat órakor Miklós királyi herceg, dr. Miron Cristea patriárka őszentsége és Buzdugan C., a legfelsőbb semmitőszék elnöke, Ófelsége, Ferdinand király által kijelölt és a nemzetgyűlés által 1926. január 3-án megerősített régensek letették az esküt az alkotmányra a törvénytestület színe előtt és Ófelsége Mihály király jelenlétében. Amikor Ófelsége a terembe lépett, a nemzet képviselői lelkesen üdvözölték Románia új királyát. Öt órakor a patriarkátus templomában istentisztelet volt. A Magas Régensség ennek végeztével a cotroceni palotában fogadta a kabinetet és Bratianu I. C., a miniszterelnök bejelentette a kormány lemondását, amelyet a Magas Régensség nem fogadott el. Ugyanebben az időben az ország hadserege hűségessküt tett Mihály királynak. Este hat órakor különvonat vitte Mihály királyt, Elena hercegnőt és Miklós királyi herceget vissza Sinaia-ba. Georgescu prefektus.

## Az aradi Magyar Párt részvéte.

Ma délelőtt az aradi és aradmegyei Magyar Párt vezetősége a következő szövegű részvétliratot küldötte az aradi prefekturának:

**Prefektus Ur!** Mélyen meghatva a hazánkat ért legsúlyosabb csapástól, az aradvárosi és aradmegyei Magyar Párt és magyarság nevében, alattvalói hódolattal és állampolgári hűséggel közöljük Prefektus urral a mi igaz és őszinte fájdalomunkat. I. Ferdinánd nagy királyunk neve és emléke mindig élni fog kegyelmeinkben. **Dr. Barabás Béla**, az aradi és aradmegyei Magyar Párt elnöke.

## Gyász a közigazgatásban.

A gyászban a hadsereg tisztikara is kivetszi részét és a hadsereg valamennyi tisztja ma már fekete gyász-karszalagot viselt. Kitejezésre jut a nemzet gyásza az esketéseknél és Románia összes városaiban az anyakönyvvezető nemzetiszminűi vállszalagját, melyvel az esketéseket végzi, fekete csokorral látják el.

## Zárórarendelet az országos gyász alkalmából.

Ma délután plakátokat ragasztottak ki Arad uccáin. A szebeni hetedik hadtest parancsnoksága — amelynek körzetéhez Arad is tartozik — ma a következő rendeletet adta ki:

**1. SZÁMÚ RENDELET.** Mi, Gavanescu Constantin hadosztály-tábornok, a VII. hadtest parancsnoka, I. Ferdinánd nagy királyunknak, Nagyrománia megteremtőjének elhunyt következtében tekintettel a nemzeti gyász esetén elrendelt intézkedések végrehajtására, elrendeljük további intézkedésig:

1. A látványossági helyek és termek, valamint a színházak, koncerttermek, mozgásházák, tánctermekek, stb. zárva tartandók.

2. A fogyasztási helyiségek, valamint az éttermek, sörcsarnokok, bodegák és hasonló fogyasztási helyiségek naponta 23 (este 11 órakor) kell, hogy bezárjanak.

3. Gyászmeneteken (temetéseken) kívül tilos bármiféle összejövetel és csoportosulás.

Akik ezeket az intézkedéseket áthágják, azokat a katonai büntető törvénykönyv értelmében megbüntetik.

Kelt a VII. hadtest székhelyén, Szebenben, ma, 1927. július 20-án. Gavanescu sk. hadosztály-tábornok.

## Büntetik az álhír-terjesztőket.

**2. SZÁMÚ RENDELET.** Mi, Gavanescu Constantin, hadosztály-tábornok, a VII. hadtest parancsnoka a rendnek és nyugalomnak a nemzeti gyász idején való fentartása céljából emlékeztetbe idézzük a Parancsnokság 1924. július 31-én kelt 4. és 5. számú rendeleteiben foglalt intézkedéseit, amelyek tendenciózus, vagy álhírek terjesztésének tilalmára, valamint bármiféle zavaró, vagy izgatató tüntetés és röpirat eltiltására vonatkoznak.

Akik ezeket az intézkedéseket áthágják, azokat a katonai büntető törvénykönyv értelmében fogják megbüntetni.

Kelt a VII. hadtest székhelyén, Szebenben, ma, 1927. július 20-án. Gavanescu sk. hadosztály-tábornok.



Is vopod

Szappan

ELIDA

ARCKRÉM

Ezen matt, testszínű krém minden órában használható, mert azonnal és tökéletesen felszívódik.

Nem száraz, nem fénylik, nem tapad.

Sohasem látható, de mindig hatásos, — sok megcsodált szép arc bűbáj rejteje.

Elida arckrém óralappal hasznos mindig, de legjobb nappal.

Ujból életbeléptek a szigorú ostromállapotú rendelkezések.

**4. SZÁMÚ RENDELET.** Tekintettel az I. D. Nr. 11—1923. számú a Monitorul Oficial 231—1927. számában megjelent rendeletre, ezen parancsnokság ostromállapot alá helyezett területén érvénybe léptetjük a fentebbi rendelkezést.

1. 5—10 évig terjedhető, de legkevesebb egy évi börtönnel sújtják mindazokat, akik:

a) a kormányforma megváltoztatására, vagy az állam törvényeinek és intézményeinek megszüntetésére vonatkozó bármiféle felhívást bocsájt ki;

b) akik a fentebb említett cselekmények elkövetésére társulnak, vagy szövetkeznek, ez esetben az illető szövetséget, vagy társaságot is felosztatják;

c) aki résztvesz olyan előadáson, ahol fentebb tilalmat megszegve az államforma megváltoztatásáról van szó, vagy pedig maga tart előadást. Ez esetben a gyűlést, vagy konferenciát, amennyiben azt nem az alkotmányozó szervek egyike hívta volna egybe, a katonaság felosztatja;

d) akik a gyűlékezéseket akár jóindulattal is, esetleg a szükséges terem átlengedésevel elmozdítják;

e) bárki, aki elfogad gépirásra, sokszorosításra publikálás vagy kiadás végett olyan nyomtatványokat, felhívásokat, brosurákat, újságokat, hirdetésményeket, amelyek fenti tilalom megszegésére vonatkoznak;

f) bárki, aki bármilyen formában segédkeztet nyújt a fenti tilalmas cselekmények egyikének elkövetésében bűnös szökéséhez.

g) bárki, aki tilalmas zászlót, jelvényt, vagy címet tűz ki, amiáltal ellenszegül az ország törvényeinek;

h) az ezen rendelkezések bármelyik pontja ellen vétők ellen, ha nem is lakna az ostromállapot területén, megindítják az eljárást.

Kelt Szebenben, 1924. július 31-én. H. Cihoski sk. hadosztály-tábornok.

## Gyűlékezési tilalom Aradon.

**5. SZÁMÚ RENDELET.** Tekintettel az I. D. Nr. 131—1923. számú a Monitorul Oficial 231—1923. számában megjelent rendeletre, ezen parancsnokság ostromállapot alá helyezett területén érvénybe léptetjük a fentebbi rendelkezést.

1. Gyűlékezések úgy zárt helyiségekben

mint szabad ég alatt, bármi legyen is a tárgyuk, nem tarthatók a hadtestparancsnokság engedélye nélkül. Ot személynél nagyobb csoportosulások tilosak.

2. Akik e rendelkezés ellen vétenek és a kiket valamely engedélyezetlen gyűlésen tet-

## A külföld részvéte I. Ferdinánd király halála alkalmából.

(Brüsszel, július 21.) A belga szenátus elnöke tegnap közölte a gyászírt a szenátusban, méltatva az elhunyt király érdemeit. Jasper miniszterelnök a kormány nevében adott kifejezést részvétenek. A belga udvar három hetes udvari gyászt rendelt el.

(Bécs, július 21.) Hainisch elnök részvétáviratot intézett a román királyi családhoz és a bécsi román követséghez; Seypel kancellár a kormány nevében szintén kondoleált.

(Genf, július 21.) A Népszövetség titkársága részvétáviratot intézett a román kormányhoz Ferdinánd király elhalálása alkalmából. Motta svájci szövetségi elnök részvétáviratot küldött Mária királynéhoz és megbízta Svájc bucaresti-i követét, hogy fejezze ki részvétét a román kormány előtt. A svájci sajtó nagy cikkeiben ad kifejezést gyászának Ferdinánd király elhunytá fölé.

(Belgrád, július 21.) A gyászír mély hatást váltott ki egész Jugoszláviában. Az összes lapok nagy cikkeiben méltatják Ferdinánd király érdemeit. A kormány elhatározta, hogy háromtagú delegációval képviselteti magát a temetésen. Ferdinánd király elhunytá alkalmából négyheti udvari gyászt rendeltek el. Sándor jugoszláv király utban van Bucaresti felé. Több ország uralkodója az idő rövidsége miatt valószínűleg bucaresti-i követével fogja képviseltetni magát a temetésen.

(Budapest, július 21.) Horty Miklós kormányzó megbízásából ma Walkó Lajos dr. külügyminiszter felkereste Starcea budapesti román követét és kifejezte előtte a magyar államfő részvételét Ferdinánd király elhunytá alkalmából.

(Róma, július 21.) A királyi pár részvétáviratot intézett Mária királynéhoz. Ugyancsak külföldön táviratot küldött Mussolini miniszterelnök, valamint a kormány. A bucaresti-i olasz követ megbízást kapott, hogy vegyen részt a gyászszertartáson.

(London, július 21.) György király és a kormány részvétáviratot küldtek Mária királynénak. Az angol udvar kéthetes mély gyászt és négyhetes félgyszt rendelt el.

Szófiai jelentések szerint, tegnap hozták a bolgár képviselőház tudomására Ferdinánd király halálát. Vazov elnök így jelentette be az uralkodó halálát: Amikor tolmácsolom országunk egyhangú fájdalmát, felhívom Önöket, hogy fellállással tiszteljék meg az elhunyt kiváló emlékét — mondotta az elnök és a képviselők állva hallgatták végig a bejelentést. Utána Molov pénzügyminiszter fejezte ki részvétét a kormány nevében. Kijelentette, hogy Bulgária osztozik a szomszédállam fájdalmában, amely elég nehéz történelmi időpontban veszítette el uralkodóját. Danilov kormánypárti képviselő indítványt tett arravonakozólag, hogy a kamara küldjön részvétáviratot a román parlamentnek. Az indítványt a következő kijelentéssel kísérte: A történelem viszontagságai pillanatnyilag elválasztották népünket, de a két nemzet ellenére hosszú ideig egységben élt. Remélem, hogy a jövőben Románia és Bulgária egysége megszilárdul és közös erővel fáradoznak a balkán-népek felvirágoztatásán. A javaslatot egyhangulag elfogadták. Utasítás után Liapcev miniszterelnök és Burov külügyminiszter részvétáviratokat tettek a szófiai román követnél.

**Királyi szó a kisebbségekkel való bánásmódról.**

I. Ferdinánd király elhunytá alkalmából számtalan epizód bukkan fel a király életéből, előkerülnek azok az emlékezők, amelyek szélessé, változatossá tették az uralkodó életét, de egyben maradandó nyomot hagytak az alattvalók lelkében. Az emlékezés szárnyán különös erővel támad fel most annak a jelentős és nagyfontosságú eseménynek az emléke, amely Ferdinánd királynak legutóbbi arad-timisoarai (temesvári) látogatását tette különösen nagyfontosságúvá. Timisoarán (Temesváron) történt. A királylátogatás alkalmából a Tiszti Kaszinóban bankettet rendeztek. Öfel-

ten értek, a katonai büntetőtörvénykönyv 90. szakasza alapján 2 évig, súlyosabb esetben (ha fegyvert találtak nála) 5—10 évig terjedhető börtönbüntetéssel sújtatnak.

Kelt Szébenben, 1924. július 31-én. H. Cihoski sk. hadosztály-tábornok.

sége tiszteletére. És ezen a banketten mondta el az uralkodó azt a beszédet, amely a kisebbségi életünk örök szép és emlékezetes királyi dokumentuma marad. Ez a nevezetes beszéd, amelyet méltán tekinthetünk Ferdinánd uralkodói elvei örökének, a következőképp hangzik:

— Hazám ősi tradícióhoz hiven, vallásos aktussal kezdem meg temesvári tartózkodásomat. Istenbe vetett hittel és bizalommal kezdem meg minden munkámat. Azt akarom és azt kívánom az arra illetékesektől, hogy a lakosság minden rétegével szemben egyformán előzékenyek és barátságosak legyenek, valamennyit tekintsek testvérüknek, hogy mindnyájan megértéssel és eredménnyel dolgozhassanak hazánk javáért.

Ez a királyi szó, amely parancsként hangzott el, ne tűnjön el az emlékezésből ma sem, s legyen ez vezérlő-eszméjük azoknak, akiknek kezébe odaadódott az ország és a hatalom.

### Ferdinánd király külföldön.

Az elhunyt király sokat utazott és sok időt töltött külföldön. Bárhová is ment, mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel és hódolattal fogadták. Ez a hódolat nem csupán a román nemzet képviselőjének, hanem annak a végtelenül szimpatikus és szeretetteljes egyéniségnek szólt, akinek I. Ferdinánd királyt életében mindenki ismerte.

A külföldi városok közül legjobban Páris, a francia fővárost szerette. Ennek a városnak volt legtöbbször vendége Mária királynéval együtt. Amikor legutóbb Párisban volt a királyi pár, már a vasutnál hatalmas tömeg várta és spontán ovációban részesítette az uralkodót és szépséges feleségét. Ezután hat fehérlovas diszhinton a Concorde-téri vendépalotába hajtottak, a fogadtatásukra kiváló politikuskok és lovas diszörtség kíséretében.

A palota előtt még délután is csoportosan állottak a kíváncsiak. Délután négy óra körül a király a Champs Elyséere hajtott, hogy az elnöki palotában találkozzék M. Doumerggel, a francia köztársasági elnökkel. A találkozás után a király Caillauxval, Franciaország akkori pénzügyminiszterével tárgyalt. A tárgyalások lényege nem került nyilvánosságra, hiába vártak az előszobában az összes francia nagy lapok tudósítói. Intervjút csupán Mária királyné adott a „Matin” munkatársának.

Az alatt a néhány nap alatt, amíg a királyi pár Párisban tartózkodott, egy pillanatra sem szünetelt az érdeklődés. Bucsuzásukkor óriási tömeg éljenzett a „Gare de Lyon”-i állomáson mindaddig, míg a Riviera felé induló különvonat ki nem futott az állomásról.

## I. Mihály Románia új királya.

Tegnaptól kezdve új uralkodója van az országnak, I. Mihály király. Az új gyermekuralkodó arcképét közlik ma a bucaresti-i lapok, amelyek oldalairól egy göndörfürtű, bájos fiúcska arca tűnik elénk, aki mosolyogva néz le a képről. Bizonyára nagyon érdekes lehetett a fotografus bácsi, amint izgett-mozgott masinája körül a felvételkor, azért nevet boldogan a göndörfürtű gyermek, akinek számára a mai nappal eltűntek jérészt a gondtalan órák gyönyörei, mert megkezdődött a nagy készülődés arra, ami a legnehezebb emberi feladat: az uralkodásra. 1921. október hó 25-én látta meg a napvilágot Mihály király, ma tehát 5 és háromnegyed éves. Más gyermek ilyenkor még naiv boldogságban hancurozik és labdázik pajtásaival, még az iskola gondja se nagyon bántja őket, de az elhunyt uralkodónak, Ferdinándnak unokája köré már most tudós professzorok és nevelők ülnek, hogy előkészítsék a súlyos feladatokkal terhes életre. Mihály király már négy és fél éves ko-

### A román királyi ház és az európai fejedelmek.

Néhai Ferdinánd király rokonságban állott a nagy Napoleon családjával és ennek a rokonságnak köszönhetette a Hohenzollern-Sigmaringen-ház, ha a napoleoni éra alatt és azután szilárdan meg tudta állani helyét a történelmi viharokban. Antal Alajos, a Hohenzollern-Sigmaringen-ház urának felesége Zefirina Amália volt, Napoleon feleségének, Beauharnais Josefinek ifjúkori barátja. Ez a barátság később házasságok révén szorosabbra fűződött. Antal Alajos és Zefirina Amália fia, Károly elvette Murat Joacim, a későbbi nápolyi király bátyjának, Péternek leányát, Maria Antoinette hercegnőt. A házasság megkötésekor a menyasszony még nem volt tizenöt éves. Ebből a házasságból több gyermek született. Az egyik elvette Beauharnais Josefine unokahugát, akit Napoleon annak idején adoptált.

A román Királyi család Carmen Sylva révén rokonságban állott a dán származású Wiedekkel, míg Ferdinánd király házassága Maria edinburghi hercegnővel a rokonsági köteléket az angol uralkodó családra is kiterjesztette. Mint ismeretes, Sándor jugoszláv király, veje az elhunyt uralkodónak, Elena görög hercegnő pedig a menyete.

**Bratianu felajánlotta a régens-tanácsnak a kormány lemondását.**

A tegnapi ünnepélyes proklamáció és a regens-tanács eskütétele után gyászistentisztelet volt a metropolián, amelyen a kormány teljes számban, Bratianu Ionel miniszterelnök vezetése alatt részt vett. A gyászistentisztelet után a kormány tagjai, Bratianu Ionel az élükön, megjelentek a cotroceni-i királyi palotában és bemutakoztak a régensségnek. Bratianu Ionel rövid beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta az ország nagy fájdalmát, amelyet a király elvesztése felett érez. Utalt arra az óriási szerepre, amelyet I. Ferdinánd az ország életében betöltött és időelötti elhunytá ezért nagy ürt hagy maga után. Bratianu Ionel ezután a szokáshoz hiven benyújtotta a kormány lemondását, amelyet Cristea Miron pátriárka a régensség nevében elhárított. Cristea Miron hangsúlyozta, hogy a régensségnek bizalma van Bratianu Ionel nagy politikai ügyességében és hazafiasságában és ezért kérte a miniszterelnököt, hogy vezesse tovább az ország ügyeit.

**A régensség és a kormány együttműködése.**

A régensség tagjai hétfőn, július 25-ikén kezdik meg régensségi működésüket a Calea Victoriein lévő királyi palotában. A régensség mellett egy vezértitkár, miniszteri rangban fog működni. Miután eddig nincs megállapítva, hogy az egyes miniszterek milyen sorrendben jelentkezzenek ügyirataikkal a régensség előtt, úgy döntöttek, hogy a miniszterek a sürgősség időrendjében fognak a régensség tagjaival dolgozni. Buzdugan, a legfelsőbb semmitőszék elnöke — miután tagja a régensségnek — lemondott bíról állásáról, amit Stelian Popescu igazságügyminiszter elfogadott. Egyelőre a legfelsőbb semmitőszéknek nincs még elnöke. A kormány tagjai állandó permanenciában vannak.

rában megkapta az első intést, amely korán bekövetkező történelmi szerepét sejtethette vele. 1926. január negyedikén ugyanis apja, Károly trónörökös lemondott trónöröklési jogáról és így a törvények értelmében fia, Ferdinánd király unokája lett Románia trónörökös. És alig telt el egy és negyed év, a királyi nagyapa tragikus halála révén rámaradt a súlyos örökség: egy nagy ország sorsának irányítása. Az alattvalók millióinak gyász-könnyes szemén átcsillámlik a szeretet mosolya, ha a kedves gyermekarca néz ki és ezek a könnyeken átszűrődő sugarak milliók reményét és vágyát repítik a bucaresti-i királyi palota felé. Milliók reményét a boldog jövőben.

Női harisnyák, férfi és gyermek zoknik feltűnő olcsón  
**Vándor divatruházban**  
Str. METIANU.

## Farkas Lili leszerződött a cluji színházhoz

Az aradi művészeány nagy sikere Clujon. — Beszélgetés az ifjú művésznővel, aki nagy sikerrel vendégszerepelt a cluji színházban.

Arad, július 21.) Az Aradi Közlöny mai száma jelentette, hogy Farkas Lili, az ismert aradi művészeány, aki az aradi színpadon már számos meleg sikert aratott, kedd estén Clujon vendégszerepelt, ahol a Szibillben gyarapította sikereinek számát. A cluji sajtó a kiváló aradi művészeány felléptéről igen dicsérő hangon emlékezik meg és határozottan meleg sikerrel számol be. Így a Keleti Újság a következő színházi referátát írja Farkas Lili sikeres szereplése kapcsán:

Az erdélyi színházaknak a színházi törvény szigorú megkötöttsége miatt nagyon meg van nehezítve a művészi utánpótlásuk. Magyarországról csak kivételes esetekben és szűkmarkuan engedélyezett numerus clausus arányában lehet színészeket az erdélyi magyar színpadokra átplantálni. Nagy és súlyos problémája ez az erdélyi magyar színházkultúrának, amelyen csak úgy lehetne gyökeresen segíteni, ha az új színészgeneráció nevelése céltudatosan és intenzíven történhetne. Kétszeresen kell tehát figyelni, ha egy-egy Erdélyből kisarjadt új igérettel állunk szemben. Ez a kivételes és örvendetes eset áll fenn a Magyar Színház kedd esti előadásán vendégszereplő színésznővel, Farkas Lilivel szemben is. Farkas Lili szerencsésen választotta ki a Szibill-t bemutatkozásául. Farkas Lili aradi urileány, aki azonban színpadlérépésének első pillanatától kezdve biztató tanujelét árulta el annak, hogy nem az uri műkedvelés passziója, hanem a hivatottság érzése szólította színpadra. Bár küzd még a kezdők elfogódottságával, amelyet a rutin hamarosan el fog tüntetni, még is érvényre tudta juttatni azokat a sokoldalú értékeket, amelyek sikereiben gazdag pályát jósolnak számára. Hatásos színpadi jelenség, hajlékony, arányos termettel, szép és kifejező színpadi arc, amelyből féhéren világít a hibátlan fogak gyöngysora. Már is feszítenél és decensül mozog a forró deszkákon és nincsenek olyan modorosságai, amelyek az egyéniségéből kiáradó kellemet megzavarnák. Bár énekhangjának az operett nyelge könnyedségét nem tulságosan szolgáló sötét, alt tónusu színe van, de bársonyos érzéki csengése és finom frazirozása ezen a téren is csak előnyöket biztosít a közönség rokonszenyének megerősítésére. Jólesően hallgattuk intelligensen hangsúlyozott dialogusait és tiszta szövegkifejtését. Öltözködésében, jó izlése szintén kellemes meglepetésül szolgált. A vendégszereplés a nagy siker jegyében zajlott le, amit valószínűleg a fiatal és tehetséges színésznő leszerződése is meg fog pecsételni. (K.)

Egyébként a mai napon már hazaérkezett Clujról (Kolozsvárról) Farkas Lili, akit épen a kocsirol való leszállás és meleg családi fogadtatás közepette fogtunk el. Farkas Lili sebtiben a következőket mondotta cluji (kolozsvári) fellépéséről:

— Legértékesebb sikeremnek kétségtelesenül a clujit (kolozsvárit) kell tekintenem, amikor igazán elmondhatom, hogy teljesen idegen közönség előtt játszottam, tehát nem érhetett az a vád, mint Aradon, hogy itt esetleg ismerősök és barátok segítségével arattam azt a sok szép, meleg sikert. A cluji (kolozsvári) sikerre igazán büszke vagyok, mert ott olyanok halmoztak el virágerdővel és tapsaik rengetegével, akikkel csak a fellépésemem keresztül találkoztam. Nagyon kedves, drága közönség a cluji (kolozsvári) és rendkívül aranyosak az ottani partnerek. Különben Janovics Jenő direktor a jövő szezóra, szeptembertől igen előnyös szerződési ajánlatot tett primadonnai szerepkörre, amit elfogadtam. Ösztől kezdve tehát már a cluji (kolozsvári) színház tagja vagyok.

## Bosszuért lihegnek a bécsi kommunisták.

Izgató koszorúiratok a tegnapi temetésen. — Epizódok a véres forradalomból. — A franciák felhívják a kisantantot Ausztria támogatására.

(Az Aradi Közlöny Bécsi tudósítójától.) Már a bécsi sajtóban is elhalkultak a bécsi forrongás utóhangjai és most már csak az érdekes epizódok tanka virágait fűzik csokorra a jószemű bécsi újságírók. Természetes, hogy ma már az igazi bécsi humor és kedély is előbujik a sorok mögül és a császárváros lakossága a mosolygósabb oldaláról fogva tárgyalja le az elmúlt napok borzalmait. Egy pár érdekes és jellemző jelenetet mi is feljegyeztünk még Bécs emlékezetesen szomorú napjairól.

### A szociálista mentőangyal.

Különös, csaknem romantikus módon mekként meg az égő igazságügyi palotából egy öreg bécsi ügyvéd, aki későn vette észre a veszedelmet és amikor el akarta hagyni az épületet, a tömeg állati ordítások közepette kergette vissza. Az öreg ur kétségbeesetten futkosott fel és alá a lassan füsttel megtöltött folyosókon, amikor egyszer csak megjelent előtte egy fiatal leány, aki a Schutzbundlerék (szociálista védőrség) egyenruháját viselte, kézen fogta az öreg urat és úgy vezette ki. A tömeg készséggel nyitott utat. Egy hatalmas termetű munkás hátulról fedezte az öreg ügyvédet, aki így pár gyengéd oldalbabókés árán keresztülment a felizgatott tömegen. Védőangyala és az atléta munkás elkísérték egész hazáig. Az öreg ur gazdagon meg akarta jutalmazni őket, de azok nem fogadtak el semmit, hanem illemtudóan köszöntek és eltűntek a sarok mögött.

### Huszonöt kilométert gyalogolt egy 70 éves uriaszony a félelemtől.

Még érdekesebb esete volt egy 70 éves uriaszonynak, aki pénteken a Ringen belesodródott a nagy tumultusba. Péntek óta hírt sem hallott senki felőle, hozzátartozói már azt hitték, hogy ő is áldozata lett a forrongásnak, de ma aztán kiderült, hogy az agg urinő Badenben van. Annyira megijedt a lövésektől amik közvetlen közelében dördültek el, hogy valami kimondhatatlan félelemtől üzetve, órák-hosszat gyalogolt pihenés nélkül egyenes irányban, míg végre teljesen kimerülve a 25 kilométerre fekvő Baden fürdőbe nem érkezett, ahol jószívű idegenek ápolás alá vették. Nagy veszedelemnek voltak kitéve a közelben levő fegyverkereskedések, mert azok kincseit feltörte a tömeg és ami ölé szerszámot talált azokban: elvitte. Legtöbb fegyvert persze nem tudták használni, mire összetörve eldobták őket az utcákon.

### A „Valencia” szerzője mint francia szociálista vezér.

Legkedvesebb kalandon azonban kétségkívül Salabert francia zeneszerző a „Valencia” világhírű szerzője esett át, aki ép péntek délután érkezett meg az Orient-expresszsel Bécsbe. Továbbutazni persze nem lehetett és Salabert, aki még ráadásul egy szót sem tud németül, a legkellemetlenebb helyzetbe került volna, ha nem utazik a vonaton véledentül egy másik francia zeneszerző, aki tudott németül. Ez odament a sztrájkoló vasutasok egyik bizalmi emberéhez és közölte vele, hogy egy francia szociálista vezér érkezett, tovább akar utazni, tegyenek valamit.

— Hogy hívják? — kérdezte a bizalmi.

— Salabert — felelte nyugodtan a németül tudó párisi komponista.

— Ja a Salabert? Hát az mehet.

Igy aztán kapott Salabert zeneszerző, zeneműkiadó és egy színház tulajdonosa egy igazolványt, egy szociálista rendfelügyelő udvariasan elvezette a francia „elvtársat” az autókhoz, azonban a soffőrök nem igen akartak elindulni. Erre Salabert hajlandónak mutatkozott az egyik autó megvételére, mire azonnal elszállították a határra.

### Az esküdtszék működését nem szüntetik meg.

Bécsi szerkesztőségünk mai távirati jelentései egyébként arról adnak hírt, hogy a letartóztatott tüntetők közül ma 55-öt beszállítottak az ügyészség fogházába. A kormány elhatározta, hogy az esküdtszék működését nem szünteti be. Az igazságügyi palotát teljesen elzárták a forgalom elől. Már megindultak az előkészítő tanácskozások a palota újjáépítése ügyében, ami a szakértők véleménye szerint 5 évet fog igénybe venni.

### Kommunista izgatások a bécsi temetésen.

A tegnapi temetés, amelyen a civiláldozatokat helyezték nyugalomra, teljes rendben folyt le, csupán a kommunisták, akik ugylátászik most sem akarnak belenyugodni abba, hogy Bécsben újra rend és nyugalom van, koszorúikkal és beszédekkel igyekeztek újból izgatni — azonban teljesen eredménytelenül. A munkásság komoly része teljesen elfordult tőlük. A ravatalokra elhelyezett kommunista koszorúknak ilyen felirataik voltak: A forradalmi harcban, amelyet a fascizmus és osztálybíraskodás ellen folytatottok, hullatok el, halálotok új harcosok millióit ébreszti fel, akik Lenin s Liebknecht szellemében fognak harcolni. — A bécsi proletáriátus halott hőseinek utolsó forradalmi üdvözetül. — A vörös front meg fog benneteket bosszulni. — Az egyik koszorun hatalmas szovjetszavak voltak. Horváth István a kommunista szónok így végezte be gyászbeszédét: Mi, akik szolidárisak vagyunk a június 15-el, átvesszük a halottak örökségét, amely a forradalom előkészítése és a proletárdiktatura felállítása. A halottak egyrészt minden gyászszertartás nélkül temették el, másrészt a krematóriumban elégették, vagy felszentelve elföldelték.

### A bécsi rendőrség hősi halottai.

A rendőrfőnökség hivatalos közlése szerint a rendőráldozatok száma négy halott és 430 sebesült. A városházán ma sajtófogadás volt, amelyen a kancellári hivatal kijelentette, hogy a községi védőrséget csupán a veszedelem idejére alakították meg. Minden ellenkező hírrel szemben ma megállapították, hogy Seitz polgármester a tegnapi temetésen nem jelent meg. A súlyosan sebesült áldozatok közül ma újból meghalt egy. A letartóztatottak kihallgatását a holnapi nap folyamán megkezdik. Valótlan az a hír, hogy Pick Vilmos német kommunista képviselőt, aki a forradalomkor repülőgépen érkezett Bécsbe, visszatoloncolták volna Németországba. Pick ellen szintén megindult a bírói eljárás és osztrák törvények szerint fognak itélkezni felette.

### Franciaország védelmébe veszi Ausztriát.

A párisi sajtó különben állandóan foglalkozik az osztrák—német csatlakozás kérdésével, amely iránt az aggodalom egyre nő. A jobboldali francia körök Ausztria gazdasági támogatását hirdetik és a kisantant szemére hányják, hogy Ausztriát az elviselhetetlen vámalappal valóssággal éhhalálra kényszerítette.

### Az előre megjósolt bécsi forradalom.

A bécsi forradalom véres napjait, — mint az most utólag kiderül — az asztrológusok már rég megjövendölték. A jövendőlesnek különben két tudományos ága van: a historionomia és az asztrologia. A historionomusok abban a meggyőződésben élnek, hogy Rabbi Akiba azzal a mondásával, hogy nincs új a nap alatt, már elérte a bölcsesség tetőfokát és jömaguk is azon az állásponton vannak, hogy egyes népkörök (ők így nevezik) eseményei szabályosan megismétlődnek. Így a teuton népkör eseményei, amelyhez Ausztria is tartozik, 310 évenként ismétlődnek meg és a jelenlegi évtized zavargásokkal telítettnek van jelölve.

A nagy forgalom folytán felgyülemlett 1000 mtr. különféle maradék felárban  
**Vándor-nál**

Egészen más metódus szerint, csillagképekből és állásokból jósolnak az asztrológusok, akiknek kalendáriumában 1927. júliusára Ausztria részére a következő jóslat olvasható: „Ez a hónap általános izgalmakat, zavargásokat, forradalmi megmozdulásokat fog Európa déli államaiban előidézni, továbbá tűzvészt, robbanásokat és földrengést. Ezek elmúltával azonban a kormányok erősebben tartják kezükben a hatalom gyepeljét, mint valaha”. Egy megjegyzés is van a jóslat végén, az, hogy a legkritikusabb napok július 18. körül lesznek.

Akárhogy is vélekedünk az asztrológiáról — írja ezzel kapcsolatban egy bécsi lap — mégis meg kell állapítani, hogy a jóvendülés — sajnos — valóra vált, sőt a kitorés napját is csaknem pontosan eltalálta. A szkeptikus fejét csóválja majd és véletlent emleget, a csillagász igazát látja bebizonyítva. És talán mind a kettőnek igaza van.

## H I R E K.

### Elhelyezték

az aradi mérték-hitelesítő főnökét Arad kereskedői és iparosai megszabadulnak az indokolatlan árrazziáktól. — A miniszteri vizsgálat epilógusa. — Ionescu Radu Craiovába került Aradról.

(Arad, július 21.) Az aradi mérték-hitelesítő hivatal főnökének, Radu Ionescunak ténykedései sok időn át tartották izgalomban Arad kereskedői és iparosvilágát. A mérték-hitelesítő hivatal főnökének az aradi kereskedőkön különböző kontrollok címen elkövetett erőszakoskodásai állandó panaszokra adtak bőséges alkalmat, amikről annak idején részletesen beszámoltunk. A sok panaszoknak aztán az lett a vége, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara intervenciójára miniszteri vizsgálat indult meg Radu Ionescu ellen.

Lejött Bucurestiből az iparügyi miniszterium vezérfelügyelője, aki három napig tartózkodott Aradon s meghallgatta az összes panaszokat. A vizsgálatnak csakhamar jelentkezett is az első eredménye. Radu Ionescutól rövidesen megvonták a spekulatív alapon való árvizsgáló razzliákra jogosító delegációs jogot és ezzel megszűnt az aradi kereskedők és iparosok vexaturája is. A vizsgálat folyamán a tekinthető lépések ezzel azonban még nem értek véget, mert nemsokára elvették a fémielési jogosultságot is az aradi mérték-hitelesítő hivatal főnökétől.

Ezt az intézkedést ma egy harmadik rendelkezés követte, amely Radu Ionescut azonnali hatállyal elhelyezi Aradról Craiovába. Arad iparos- és kereskedővilága ilyképp megszabadult most már teljesen az indokolatlan árrazziáktól és vexaturáktól.

Radu Ionescu már el is hagyta Aradot és eltávozott új állomáshelyére, Craiovába. Utódját még nem nevezték ki és hivatalát helyettese látja el ideiglenesen, akinek szintén Ionescu a neve, azonban a hivatal új vezetője csak névrokona volt a főnöknek. Egyebekben teljesen különbözik tőle és ezt a különbséget előreláthatólag fent fogja tartani hivatalfőnökségének ideje alatt, úgy, hogy az aradi kereskedők és iparosok legalább érésről sem lesznek egy amúgy is idejétmúlt törvényen alapuló zaklatásnak kitéve.

— A jugoszláviai román követ kiténtetése. Emandi Teodor meghatalmazott miniszter, Románia jugoszláviai követét a csehszlovák köztársaság elnöke a „Fehér Oroszlán-rend” nagy tiszti keresztjével tüntette ki.

— Nikolajevics nagyherceg haldoklik. Párisból jelentik: Nikolajevics orosz nagyherceg, aki udvალევიég Párisban tölti az emigráció éveit, hosszú idő óta súlyos betegesen fekszik. Legutóbbi jelentések szerint a nagyherceg betegsége válságosra fordult. Gyakran megismétlődő ájulási rohamok veszik elő, amik magas korára való tekintettel a legnagyobb aggodalomra szolgálnak okot.

## Szabadlábra helyezték a megvádolt pesti bírót.

A budapesti vizsgálóbíró nem találta bűnösnek.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A megvesztegetéssel és hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolt Toldy Zoltán törvényszéki bíró ügyében ma érdekes fordulat történt. Földy Andor vizsgálóbíró ma elővezette a Markó-uccai fogházból Toldy Zoltán csödbíró, Geccső Lajos dr., Ber-

ger István dr. és Wertheimer Aladár dr. ügyvédek és elrendelte szabadlábrahelyezésüket, azzal az indokolással, hogy a rendőri nyomozás és a vizsgálóbírói kihallgatások nem produkáltak nyomtatékosan terhelő adatokat ellenük. Az ügyészség döntéséig egyelőre a fogházban maradnak a vádlottak.

## Terjed az ellenforradalom Oroszországban

(Az Aradi Közlöny éjszakai távirata.) Moszkvából jelentik: A nyugati szovjetkormányzóságokban tovább terjed az ellenforradalmi felkelés.

Vinograd városkában a felkelők a helyi cseka 25 kommunista tagját agyonlőtték.

## Merénylet a magyar miniszterelnök helyettes ellen

Egy őrült ember megtámadta Vass József minisztert.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Tegnap este tíz óra tájban egy idegesen viselkedő férfi várakozott Vass miniszterelnök-helyettes lakása előtt. Amikor a miniszter Ferry és Sebestyén titkárok kíséretében megérkezett, ráemelte botját és nekiugrott. A két titkárnak azonban sikerült megakadályozni a támadást és kicsavarni a férfi kezéből a botot. Átadták a támadót egy rendőrnek. A rendőrségen aztán kiderült, hogy a támadó dr. Szegedi Ernő volt rákoskeresztúri főjegyző, akit fegyelmi uton távolítottak el állásából és aki elbocsátását Vass miniszternek tulajdonította és ezért bosszút akart rajta állítani. Szegedi dr.-t megvizsgálták az orvosszakértők, akik megállapították róla, hogy ép-éméjű. Kihallgatása alkalmával elmondotta a volt főjegyző, hogy tettét előre megfontolt szándékkal követte el és a merénylet nem Vass személyének, hanem Bethlennek szólt, akivel szemben fenntartja támadó szándékát. Elbeszélte, hogy egyszer a Dunaparton sétáló

Bethlenhez lépett és kérte, vegye át kérvényét, amelyben követelte, hogy a kormány adja vissza sürgősen 3 milliárdnyi elvesztett vagyonát, mert a kormány oka annak, hogy vagyonát elvesztette. Vass miniszter jelenleg orvosi kezelés alatt áll, miután titkárai nem tudták oly gyorsan leszerelni a támadót, hogy a miniszter könnyű zuzódást ne kapjon bal-karján.

Az esti jelentések szerint Szegedi kijelentette, hogy nyugalmazott főjegyző létére félmillió nyugdíjat kap csak és ez keserítette főleg el. Kiderült azonban, hogy Szegedi mint főjegyző több szabálytalanságot követett el, előbb mint főjegyző, majd mint a Nemzeti Hitelintézet főkezelője, úgy, hogy minden állását elveszítette. Szegedit ma este újabb orvosi vizsgálat alá vetették, amely megállapította róla, hogy közveszélyes őrült. A mentők ma este már az angyalföldi tébolydába szállították.

— Folyóba zuhant egy olasz vonat. Milánóból jelentik: A Trient—Bozen közötti vonalon, Egna és Ora állomások között, egy gyors-tehervonat tegnap este 50 kilométeres sebességgel vakvágányra futott és az ütközöt ledöntve, az Adda vizébe zuhant. A vonatvezető, aki nem látta, hogy a szemafort tilosra állították, meghalt, számosan megsebesültek.

— Motorvezetéses biciklirekord Budapesten. Budapestről jelentik: Az újpesti Stadionban tartott motorvezetéses kerékpárversenyen tegnap a belga Ruysseweld 24 perc 15.6 másodperces rekorddal leverte Rommel német bajnokot.

— A londoni sakkverseny. Londonból jelentik: A nemzetközi sakkverseny negyedik fordulójában a következő a helyzet: Csehország—Svájc 3 és fél—1 és fél, Franciaország—Spanyolország 3—1, Hollandia—Olaszország 4 és fél—fél, Belgium—Svédország 3 és fél—1 és fél, Ausztria—Jugoszlávia 3—1, Németország—Argentína 3 és fél—1 és fél.

— Chamberlain nem megy Berlinbe. Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Chamberlain kijelentette, hogy most nem szándékozik hivatalos látogatást tenni Berlinben.

— Az aradi rendőrség új hivatalos órái. Az aradi államrendőrségen a mai naptól kezdve délután 8—1 óráig és délután 4—6 óráig tartanak hivatalos órákat. Magánfeleket 11—1 óráig fogadják.

— Verekezés az aradi éjszakában. Annak közlésére kértek fel bennünket, hogy egyik legutóbbi számunkban közölt véres verekezésről szóló hírünk olyképpen módosul, hogy a verekezést nem a Pacurar testvérek kezdték el, ők csupán védekeztek a támadó társasággal szemben.

— Kommunista pör Budapesten. Budapestről jelentik: Ma kezdte meg a Markó-uccai törvényszék vádpancája Szántó Lajos és társai kommunista agitátorok ügyének háromnapos vádpancási tárgyalását. Mint emlékeztetés, Szántóékat a statáriális bíróság illetéktelenség címén a rendes bíróság elé utalta. Elkészült a vádirat, amely ellen a

vádlottak nagyrésze kifogással éltek és így az ügy most a vádpancás elé kerül.

— Mire vágnak a szovjetgyerekek? A leningradi iskolatanács nemrégiben érdekes ankétet rendezett iskolásgyermekek részvételével. Valami 5000 10—15 éves gyermeknek ezt a kérdést adták fel: „Mit tennél, ha egy láthatatlanná tevő csodasapkád volna?” — A feleleteket a gyerekek névtelenül adták be, csak születési évszámot kellett felírniok és így a válaszok az 5000 kis szovjetpolgárnak álmait és vágyait adták mintegy vissza. Mondani sem kell, hogy a szovjetgyerekek ábrándjai egészen mások, mint aminők az összeomlás előtti kor gyermekeié voltak. A millió, az iskola és gyakorlat különös karaktert adtak a gyermeki álmoknak, mert a feleletek legnagyobbbrészt így hangzanak: „Ellopom Leningradból az összes pénzt”, vagy „Kifosztom egy ékszerész raktárát”, avagy „Festéket és pudert lopok magamnak”, sőt: „Megölöm az angol királyt és én ülök a trónjára”. Tizenegy százaléka a gyermekeknek huligán akar lenni, 25 százaléka a tolvajságra vágyik és csak kevesen vannak, akikben igazi gyermeklélek lakik. Ezek mind utazni akarnak. Messzi napfényes országokba, ahol meleg és boldogság van, ki akarnak szabadulni a szürke, szegény „paradicsom”-ból, amely nem ad nekik mást, mint tömeglakást, rongyos ruhát és elviselhetetlen nyomort.

— Volt osztrák főherceg különös párbaja. Newyorkból jelentik: Lipót volt osztrák főherceg és Széchenyi László amerikai magyar követ között nézeteltérés támadt, mire Habsburgi Lipót provokáltatta gróf Széchenyit. Ezzel kapcsolatban aztán Richard impresszárió az ügy elintézésére boxpárpajra tett ajánlatot a főhercegnek táviratilag. Az impresszárió 5000 dollárt és a bevétel 20 százalékát ajánlotta fel a főhercegnek.

## Aradi nyugdíjasok panasza.

Memorandumot küldtek Bratlanu miniszterelnöknek.

(Arad, július 21.) Románia nyugdíjasai esztendőök óta harcolnak jogaikért. Számtalan memorandum, küldöttség, delegáció kereste fel az illetékes miniszteriumot azzal a kéréssel, hogy a nyugdíjasok törvényadta jogait érvényesítsék. A mozgalom eddig nem járt sok eredménnyel és a nyugdíjasok eddig jobbra csupán ígéretek kaptak. A megboldogult király egyik utolsó, nemes cselekedete volt, hogy trónbeszédében kifejezést adott ama nézetének, hogy a nyugdíjasok ügyét igazságosan intézzék el. Az aradi nyugdíjasok elnöke a trónbeszédben foglaltak alapján most memorandumot küldött Bratlanu Jonel miniszterelnöknek a következő tartalommal:

Miniszterelnök ur! Bátor vagyok a parlament megnyitásánál felolvasott királyi trónbeszéd ama szakaszára hivatkozni, amelyben királyunk elrendelte, hogy a csatolt területeken élő nyugdíjasok ügyét igazságosan és polgári jogok szellemében intézzék el. Miniszterelnök ur! Tiszteletteljesen említem meg, hogy a nyugdíjasokat a büntetőtörvénykönyvbe ütköző sérelmek tömegei érték, amelyekre az alábbiakban mutatok rá:

1923. júliusában minden értesítés és indok nélkül beszüntették nyugdíjaink kifizetését és hosszú hat hónapig tanácstalanul állottunk. Többször utaztam Bucurestibe és audienciát kértem az illetékes miniszteriumban, hasztalanul. Végre 1924-ben egy királyi rendelet jött, hogy a jogtalanul visszatartott hat hónapi nyugdíjat fizessék ki és valóban 1925. május havában ezt részünkre ki is utalták.

A Casa Muncii igazgatóságához beosztott volt MÁV. nyugdíjasok hihetetlenül csekély nyugdíjban részesültek. Hiába kértük nyugdíjaink emelését és inkadrálásukat, de kérésünket mindenkor megtagadták. Végre 1926. november havában elrendelték, hogy visszamenőleg rendezzék, illetve emeljék fel a nyugdíjakat és ennek végrehajtása 1927. május havában meg is történt. De így is nagy sérelmek mutatkoznak, amiket be is igazolhatunk. Kérem a Miniszterelnök urat, hogy a Casa Muncii-val szemben méltóztassék a vizsgálatot lefolytatni.

Az elbocsátott tisztviselők érdekében pedig 1927. május hó 16-án a minisztertanácshoz intézett kérelmemet kegyeskedjék végrehajtani. Az Acsev. inkadrálása 1926. december óta folyamatban van, de még ma sincs tisztázva a 400 Acsev. nyugdíjas ügye, mert ez évi július havi nyugdíjaiknak csak 45 százalékát kapták meg és emiatt a nyugdíjasok között nagy az elkeseredés, hisz részükre eredetileg is oly minimális nyugdíjat állapítottak meg, hogy az csak alamizsnaszámba mehetett. Ennek a csekély nyugdíjnak most csupán a 45 százalékát folyósította a Casa Muncii. Az Acsev. inkadrálását Raileanu államtitkár ur végezte.

Kérünk egy pártatlan bizottság delegálását, hogy panaszainkat jegyzőkönyvbe vegyék és módunkban legyen a bennünket ért sérelmeket feltárni. A nyugdíjtörvény védelmét kérjük a megyei és városi nyugdíjasokra is kiterjeszteni. A magánvállalatok és bankok nyugdíjasait is vegye védelmébe a kormány és gyakoroljon felettük ellenőrzést. Kérjük, hogy méltóztassék a mostani parlamenti cikluson az évek óta vajdó nyugdíjrendezés sürgősségét kimondani. A hetvenöt százalékos vasuti jég kedvezményt újból életbe léptetni kegyeskedjék. Kérelmeimet megújítva, vagyok teljes tisztelettel, W e n t Emánuel, az Aradi Nyugdíjasok Egyesületének ügyvezető elnöke.

## Nem jönnek Aradra az amerikai vendégek

Az országos gyász következtében az amerikai professzorok vasárnap eltávoznak Romániából.

(Arad, július 21.) Beszámoltunk arról, hogy 36 amerikai tanár és 10 egyetemi hallgató romániai tanulmányútja folyamán Aradot is meglátogatja és megtekinti. Az amerikai vendégek látogatása azonban az országot ért gyász folytán elmarad, miután a vendégek vasárnap már el is utaznak az országból. A vasutigazgatóságtól ma értesítés jött Aradváros vezetőségéhez, amely közölte, hogy az amerikai vendégek Herkulesfürdőről

jövet, május 23-án szombaton hajnalban 2 óra 42 perckor Aradra érkeznek. Itt azonban nem állanak meg, mert a rendelkezésükre bocsátott különvonat már hajnal három órakor továbbviszi őket Oradeamare—Nagyvárad felé. A vendégek Halmnál hagyják el az országot. A város vezetősége az értesítés birtokában azonnal megtette az intézkedéseket, hogy az ünnepi fogadtatás előkészületeit nyomban szüntessék be, miután minden fogadtatás elmarad.

## A nemzeti-parasztpárt elismeri a törvényes rendet.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A nemzeti-parasztpárt elhatározta, hogy hétfőn Maniu deklarációt olvas

fel a kamarában és abban elismeri a törvényes rend érvényesülését.

## Hamis német gyógyszer csempésznek Romániába.

Az eredeti csomagolású aszpirin mint hamisítvány.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Beuthenben nagyszabású gyógyszerhamisítást lepleztek le. A Farbenindustrie iparvállalat megállapította, hogy hamis aszpirint hoznak forgalomba eddig még ismeretlen egyének, főként Lengyelországban és Romá-

niában. Az aszpirin a vállalat eredeti csomagolásában került forgalomba. A rendőrségnek eddig csupán a főtettet sikerült egy Pollák nevű kereskedő személyében letartóztatni és most nyomozás folyik társainak kézrekerítésére.

## Az aradi telefonközpont a muzeumba való.

Rendkívül siralmas állapotban van az erdélyi telefonhálózat. — Csak a jó isten a megmondhatója, hogy mi lesz télen a telefontal, mondja Marinescu, a posta vezérigazgatója.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) A főposta első emeletén van Marinescu vezérigazgató irodája, amikor meghallottá, hogy magyar újságírók várakoznak rá, kijött a váróterembe és ő maga vezetett be bennünket a fogadó szobájába.

— Nem szeretek intervjut adni, mondta a vezérigazgató, mert szinte félek minden reklámtól. Annak, aki komolyan dolgozik, nincs is szüksége semmi reklámra. Azonban örülök, hogy felkerestek engem, hogy elbeszélgethettek önökkel azokról a tervekről, melyekkel a posta- és távirida menetét megjavítani igyekszünk.

— Sajnos, egyelőre minden alapunk hiányzik ahhoz, hogy valami javítást foganatosítsunk, mivel az előző rezsím minden alapot elköltött és így nekünk egyelőre annyi pénz sem áll rendelkezésünkre, hogy a legsürgősebb javításokat elintézzük. Az összes telefonhuzalaink javításra szorulnak és sok, nagyon sok pénz kellene ezek kijavításához és mintha csak az isten is haragudna ránk, szinte hetenként jön valami nagy vihar, ami végigcibálja a vezetéseket, ha most nyáron az időleges viharok miatt napokon át szünetel a telefonközlekedés, akkor

csak a jó isten tudja azt, hogy mi lesz télen a telefonvezetékekkel.

— Ma például egy kis vihar volt Braşov környékén, a brasovi vonal megszakadt és így el voltunk zárva Erdélytől, ha nem volna egy külön vonalunk Sibán keresztül, azonban ez a vonal annyira le van foglalva hivatalos beszélgetések részére, hogy a közönség ezt nem használhatja. De remélem, hogy estig talán már rendbe jön a brasovi vonal, — míg egy újabb vihar megint szét nem szakítja az ócska vezetéseket.

— Megtörtént például az, hogy én nekem lett volna valami hivatalos beszélgetésem Araddal. Higyjék el, nem tudtam Aradot megkapni. Rossz volt a vonal. Már most könnyen elképzelhetik, hogyha a posta vezérigazgatója nem tud beszélni, akkor már igazán nagyon rossz állapotban lehetnek azok a vonalak.

— Ami engem illet, én nem azon csodálko-

zom, hogy néha rosszak a vonalak és egy-egy napra megszakad Erdellyel az összeköttetés, én

azon csodálkozom, hogy a mostani telefonvezetékeken egyáltalában beszélni lehet.

Például az aradi telefonközpont olyan állapotban van, hogy ezelőtt tizenöt évvel a budapesti telefonvezérigazgatóságnak az egész aradi telefonközpontot be kellett volna szállítani a budapesti nemzeti muzeumba,

mivel az aradi központ a legrégebb anyagokkal van felszerelve, e központnak ma már tisztára muzeális értéke van. Amikor a béketárgyalásokkal kapcsolatban az erdélyi telefonszerelésekről tárgyalások folytak, én a tárgyalásra elvittem magammal néhány felszerelési darabot az aradi telefonközpontból és ott letettem a tárgyalási asztalra. Tudniillik arról volt szó, hogy mennyi megtérítést fizet a román állam a telefonközpontért és ezért érdekünkben állott a többek között a telefonközpont reális értékét megállapítani. A jelenlevő szakértők érdeklődéssel nézték a vizuálisan előtti szerelési anyagot és egyenként csodálkozásuknak adtak kifejezést, hogy ilyen anyagokkal felszerelt központ még telefonbeszélgetéseket le tud bonyolítani.

De nemcsak az aradi, hanem a többi központok is hasonló sorsban vannak.

De talán nem is ez volna a legnagyobb baj,

hanem az, hogy Erdellyel bennünket acéldrót hálózat köt össze. És e huzalok teljesen el vannak rozsdásodva, úgy, hogy a legkisebb szélviharra ezek mint az üvegszilánkok eltörnek. Hiába öltem bele már jó egynéhány vagon bronzhuzalt, hogy ezeket az acéldrótokat helyenként kijavítsam. Semmit sem használt. Ha ma az egyik helyen kijavítom, holnapra a javítás melletti helyet kell megint kijavítani. Kár a drága bronz anyagért, amit ilyen módon hiába dobunk ki. Ki kell cserélni az egész huzalt, de ehhez pénz kell, sok pénz és az elődöm pedig elköltött minden pénzt, amit a pénzügyminiszter erre az intézményre kiutalt,

## Grozavescu Traianné megjelent a férjgyilkosság színhelyén

**A gyilkos feleség visszatért Bécsbe. — Nagy botrányt csapott egykori lakásán. — Az asszony megölt férje vagyonát követeli.**

(Az 'Aradi Közlöny' bécsi tudósítójának távirata.) Grozavescuné Kövesdy Nelly, a meggyilkolt Grozavescu Traian operaénekes felmentett felesége, aki a felmentő ítélet után elhagyta Bécsset, ma újból visszatért. Grozavescuék lerchenfeldstrassei lakásában Grozavescu Nelly megjelenése izgalmas és karmás jelenetek okozója volt. Grozavescuék lakása, amelyben a gyilkosság történt, már régóta pecsét alatt áll. A kis Grozavescu Mira Pia gyámja, a Romániában lakó Borces Raču nagybirtokos, egy bécsi ügyvéd útján a lakás zárlatának a feloldását kérte. Grozavescu Traian édesanyja és nővére ugyanis a hagyaték rendezése idejére a lerchenfeldstrassei lakásba költöztek, de mivel a szobák le voltak zárva, csak egyetlen kis szabad szobában telepedtek meg. Később ügyvédi közbenjárásra a lakás zárlát feloldották.

A hagyatéki tárgyalások során Grozavescu Nelli többi igényvel lépett fel. Igényt tartott a rokonsággal szemben férjének számos holmijára. Magának követelt egy gyémánt manzsettagombot is, sőt férje több festményét is magának akarta megszerezni. Követelőzéseinek az lett a következménye, hogy a tárgyalások megszakadtak. A kis Mira Pia gyámja most pórt akar indítani Grozavescuné ellen, melyben a kis árva részére egész élete fogytáig tartásdíjat követel tőle. Követel

továbbá, hogy a Grozavescu Traján halála által okozott valamennyi kiadást a felmentett feleség térítse meg.

Grozavescu Nelli már bejelentette igényeit a hagyaték egyes tárgyaira és tegnap a volt lakásában tartott tárgyaláson személyesen jelent meg, dr. Neunkirchner közjegyzőnek és ügyvédjének kíséretében. Váratlan megjelenése a lakásban, ahol a véres dráma lezajlott, nagy feltűnést keltett, amit még fokozott az, hogy a ház lakóinak tudomására jutott, hogy mi járásban van. Grozavescu Nelli azonban csakhamar elhagyta volt otthonát és valóságos idegrohamban, kiáltozva rohant ki a házból. Közben a meggyilkolt operaénekes lakásában izgalmas jelenetek zajlottak le. Grozavescu Traján édesanyja és testvére magánkívül voltak felháborodásukban, amikor váratlanul betoppant Grozavescu Nelli, hogy személyesen szerezzen érvényt a hagyaték egyes tárgyaira támasztott igényeinek. Kemény szavakkal tiltakozott Grozavescu Traján édesanyja és nővére az ellen, hogy a gyilkos asszony betegye lábát abba a lakásba, ahol megölte a férjét. Nem is akartak együttmaradni Grozavescu Nellivel és visszavonultak a szobájukba, ahol magukra zárták az ajtót. Grozavescu Nelli egy ideig még makacsul hangoztatta, hogy joga van a követelt tárgyakhoz, majd pedig exaltált állapotban elrohant.

## Romániai tudós nő szenzációs felfedezése,

**A Párisban dolgozó Marazineanu kisasszony rádióaktív tesz egy csomó fémeket. — Curie asszony asszisztensének nagyjelentőségű kísérlete.**

(Az 'Aradi Közlöny' párisi tudósítójának távirata.) Szenzációs tudományos felfedezés híre érkezett ma Párisból, amely nagy feltűnést keltett a tudós kutatók körében. Egy román hölgynek Marazineanu Stefániának sikerült napsugarak segítségével egy csomó fémeket rádióaktívá tenni. A felfedezés praktikus horderejét most még nem lehet áttekinteni, de bizonyos, hogy Marazineanu kisasszony régóta keresett természeti titoknak találta meg kulcsát.

Érdekes véletlen, hogy ismét nő az, aki a rádiológia terén új felfedezést tett, hiszen közismert, hogy e tudományágnak asszony, a világhírű Curiené volt a megalapítója. Marazineanu Stefánia hosszabb ideig dolgozott Curiené laboratóriumában, aki igen nagyra becsülte asszisztense képességeit. Hosszu tanulmányokkal eltöltött évek után, csillagászzal kezdett foglalkozni a tudós román nő és a meudoni csillagvizsgáló állomáson dolgozott, ahol Deslandres igazgató külön laboratóriumot rendezett be számára. Marazineanu kisasszony felfedezésének lényege az, hogy több fém, különösen az ólom, ha bizonyos mértékben napsugarak hatásának teszik ki, rádióaktív anyagokat képez és kisebb mértékben ugyanazon tulajdonságokat mutatja, mint a rádium, uránium, thorium vagy más rádióaktív elemek. Az ilyen módon kezelt ólom tehát állandóan a legkülönbözőbb sugarakat bocsátja ki magából, melyek közül némelyik páncéllemez is áthatol és áttűt ereje nagyobb a Röntgen-sugárénál. Az új módszer alapján kezelt ólom rádióaktivitása ugyan nem valami nagy és csak érzékeny elektroszkóp segítségével állapítható meg, azonban jelenléte kétségtelen. Marazineanu kisasszony kísérletezett ónnal is és hasonló eredményeket ért el. A különbség mindössze annyi volt, hogy az ónt hosszabb ideig kellett kitenni a napsugarak hatásának, mint az ólmot.

A felfedezésnek ezenkívül igen fontos elméleti jelentősége is van. Már régóta gyanították a tudósok, hogy a napban állandó rádióaktív energiák dolgoznak, sőt modern kutatók a nap rejtélyét úgy vélik megoldani, hogy ez a tüzgömb az állandó és fantasztikus tömegű meleget és energiát azért képes szétárasztani, anélkül, hogy energia veszteséget szenvedne, mivel rádióaktív erők újra meg újra ellátják energiakészletét. Marazineanu kisasszony felfedezése, hogy a napsugarak rádióaktív hatásuk, ennek a hipotézisnek erős támaszt adott. Még fontosabb azonban az a tény, hogy most

első ízben sikerült laboratóriumban rádióaktív átváltozású folyamatot mesterséges uton létrehozni. A rádium képződését ugyanis eddig képtelenség volt befolyásolni és annak kifejlődési folyamata egyes elemekben 1700 évet tett ki és olyan óriási energia mennyiséget emésztett fel, amellyel egy 50,000 tonnás oceánjárót 30 méter magasra lehet emelni. Marazineanu kisasszony felfedezése valószínűleg lehetővé teszi e folyamat megváltoztatását és ép ezért kísérleteit az egész tudományos világ feszült figyelemmel kíséri.

## Közgazdaság.

**Zürichben 3.15, Párisban 15.05 a lej**

(Arad, július 21.) Az országot ért súlyos gyász az üzleti világban is érezte hatását, amennyiben az általános gyász következtében az üzletkötések a legminimálisabbra redukálódtak és a devizapiac a legteljesebb üzletlenség jegyében folyt le. Ehhez hozzájárult még az is, hogy a városközi telefonforgalom teljesen szünetelt és így a pénzintézetek a külföldi devizajegyzésekre voltak utalva, amelyek a lej erős lanyhulását jelezték. E kurzusok alapján a piac 33.50-es svájci frankkal és 174-es dollárral dolgozott mindaddig, amíg a városközi telefonforgalom meg nem indult, amikor is a timisoarai és a bucaresti-i piac hatása alatt 32.40-es jegyzésre esett vissza a svájci frank és 168-ra a dollár. Ugyátszik a belföldi piacnak a nyugalmát már a külföld is elfogadta, mivel a tegnapi 3.05-ös zürichi jegyzés után ma már 3.15-tel érkezett a lej zürichi zárlatban és a helyi valutapiac pedig 3.10-es paritással dolgozott.

**Helyi valutaárak.** (Július hó 21.)  
**Kifizetések:** Berlin 40.30, Amsterdam 68.40, Newyork 169.25, London 820, Páris 6.59, Milánó 9.25, Prága 5.06, Budapest 29.56, Zágráb 3, Bécs 24.03, Zürich 32.65. — **Áru:** Márka 40.30, dollár 168, angol font 815, francia frank 6.58, olasz líra 9.20, cseh korona 5.05, pengő 29.50, dinár 3, osztrák schilling 24, svájci frank 32.40. — **Pénz:** Márka 39, dollár 167, angol font 805, francia frank 6.50, olasz líra 9.15, cseh korona 4.95, pengő 29, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50. — **Irányzat:** lanyha.

**Bucaresti-i tőzsdezárlat.** (Július hó 21.)  
**Kifizetések:** Páris 6.61, Berlin 40.10, London 819, Newyork 178.50, Milánó 9.20, Zürich 32.50, Bécs 23.73, Prága 5. — **Valuták:** Napoleon 670, német márka 40, leva 1.25, török líra

AZ

## Erzsébet mozgószínházban

az előadások

az országos gyász miatt

további intézkedésig szünetelnek

0.86, angol font 815, francia frank 6.80, svájci frank 32.50, olasz líra 9.35, drachma 2.20, dinár 3.05, dollár 168.50, lengyel zloty 19, osztrák schilling 23.50, magyar pengő 29.50, cseh korona 5.10.

**Zürichi tőzsdenyitás.** (Július hó 21.)  
 Berlin 123.45, Amsterdam 208.12.50, Newyork 519.50, London 2522, Páris 20.34, Milánó 28.23.50, Prága 15.39.50, Budapest 90.55, Belgrád 9.13.50, **Bucaresti** 3.07.50, Varsó 58, Bécs 73.10.

**Zürichi tőzsdezárlat.** (Július hó 21.)  
 Berlin 123.35, Amsterdam 208.12.50, Newyork 519.37.50, London 2521.50, Páris 20.39, Milánó 28.23, Prága 15.39.50, Budapest 90.55, Belgrád 9.13.50, **Bucaresti** 3.15, Varsó 58, Bécs 73.12.50.

= **A csehszlovákiai cukorkampány eredménye.** Prágából jelentik: Junius hónapban Csehszlovákiában 840 métermázsza cukrot nyerscukorértékben termeltek ki 2057 métermázsával szemben az elmúlt év júniusában. Eddigi össztermelés ezzel elérte a 10,300,000 métermázsát. 15,000,000 métermázsával szemben az elmúlt évben. Ezek szerint cukortermelés ez évben 4,700,000 métermázsával fejlődött vissza, ami 31 százalékos visszaesésnek felel meg. Csehországban június hó végéig 5,100,000 métermázsát, vagyis 2,300,000 métermázsával kevesebbet, Szlovénzkón 1,000,000 métermázsával kevesebb cukrot termeltek ki. Az össztermelés Csehországban 31.4%, Sziléziában 33.8 százalék, Szlovénzkón 41.9 százalék és Morvaországban 24.2 százalékkal csökkent. A belföldi fogyasztás az elmúlt hónapban nem érte el a múlt év júniusának fogyasztását. Összesen 303,649 métermázsát adóztattak meg 318,937 métermázsával szemben az elmúlt évben. A kilenchnapos kampányidényben, azaz október 1-e és július 31-ike között Csehszlovákiában összesen 2,600,000 métermázsza nyerscukrot használtak fel. Az 1925—1926. évi kampányban 2,900,000 métermázsza nyerscukrot fogyasztottak. Ezek szerint az idei fogyasztás a tavalyival szemben 225,673 métermázsával, vagyis 7.8 százalékkal csökkent. A cukorgyárakban rendelkezésre álló készletek csak 1,700,000 métermázsát tettek ki nyerscukorértékben. Ezzel szemben az előző év készletei 1,600,000 métermázsával magasabbak voltak. Az ezidei összkészletek június hónap végén 10,691 métermázsza nyerscukorból és 1,500,000 métermázsza raffinádból állanak.

## Harc

**Németország katonai kiadásai körül**

Berlinből jelentik: Németország tegnap adta át válaszjegyzékét arra a belga memorandumra, amelyben a belga hadügyminiszter kifogásolja a német birodalmi védőrséget és a költségvetés katonai kiadásait. A német jegyzék kijelenti, hogy bár a belga hadügyminiszter a birodalmi védőrségről szóló állításait még a hivatalos német megállapításokkal szemben is fenntartja, de semmiféle konkrét adatot nem tud felhozni. Ami a birodalmi költségvetés katonai kiadásait illeti, a memorandum ismétli, hogy a kiadásokat a versaillesi békeszerződés nem korlátozza és ezekről Németország nem tartozik elszámolni a szignatarius hatalmaknak. A német kormány ezért teljes egészében fenntartja tiltakozását, amelyet a belga külügyminiszter eljárásával kapcsolatban kifejezett.



# LEGUJABB.

## A halott király a cotroceni-i kastély aranszobájában.

Milyen gyászszertartással temetik el az uralkodót?

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Az Aradi Közlöny bucaresti-i munkatársa ma délután megtekintette a cotroceni-i kastélyban felravatolt I. Ferdinand királyt. A ravatal, amely a kastély aranszobájában áll, biborvörös drapériából készült és fekete szalagokkal van sűrűn díszítve. A nehéz bronzkoporsóban az elhunyt uralkodó vadásztábornoki uniformisban nyugszik, vadászkalapja a jobb keze táján van a koporsóra ráhelyezve s mellette az összes kitüntetések díszelgnek. Az elhunyt uralkodó arca nyugodt, olyan, mintha aludna a halott király. A koporsó mellett négy vadászrezdébeli ezredes áll díszőrséget. Reggeltől kezdve Bucaresti népe megtekintheti a halott királyt, óriási tömegek várnak a király ravatalához s éppen ezért a rendőrség nagyszá-

básu intézkedéseket tett máris a rend fenntartására.

Miután a király római katolikus vallású volt, felmerült a kérdés, hogy milyen rítus szerint fogják eltemetni. Erre nézve azonban van már precedens úgy, hogy a kérdés elintéztnek tekinthető. Károly királyt, Románia első koronázott uralkodóját a görög keleti román gyászszertartás szerint temették el, holott ő is katolikus volt és ezen rítus szeritartása szerint történik meg Ferdinand király temetése is. A király koporsóját római katolikus lelkész be fogja ugyan szentelni, de a temetési szertartás az uralkodóvallás gyászritusa szerint történik. Károly királyt Curtea de Argesben helyezték örök nyugalomra. Ferdinand királyt is oda temetik vasárnap.

## Az elhunyt uralkodó végakarata.

Nyilvánosságra került I. Ferdinánd végrendelete.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Ma felbontották az elhunyt uralkodó végrendeletét. I. Ferdinánd király végső akarata 1925. július 2-án kelt, 12 oldalból áll és a végrendeletet az utolsó betűig Öfelsége sajátkezűleg írta. A királyi akarat szerint az uralkodó összes ingó és ingatlan vagyonainak élvezete hitvesét, Maria királynét illeti meg, de tetemes birtok s egyéb vagyonrészeket hagyományoz gyermekeire is. A végrendelethez 1926. január 14-iki kelettel egy pótlás van függesztve, ebben legidősebb fiára vonatkozólag megváltoztatja az eredeti

végrendeletet és Károly részére csupán készpénzt és értékpapirokat hagyományoz. A végrendelet további intézkedéseiben részletezi az egyes örökségeket. Így a cotroceni-i kastélyt sok milliót érő berendezésével s festményeivel együtt a királyné kizárólagos tulajdonába adja, míg a pelisori kastély, amelyet Maria királyné életében ugyancsak a Felsőes Aszszony birtokol, végső eredményében teljes egészében a jövőbeli királyra száll. A végrendelet különben teljes szövegében a hivatalos lap pénteki számában jelenik meg.

## Bratlanu nemzeti kormányt alakít Maniival.

A miniszterelnök nagyfontosságú tanácskozása a nemzeti-parasztpárt vezérével.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Politikai körökben óriási feltűnést keltett az a kétségtelenül érdekes jelenet, amely tegnap a régenstanács esküjét megelőzően játszódott le a parlament ülésstermében. Mint emlékeztető, Bratlanu Ionel kormányelnök az ülés megnyitása előtt az ellenzék padsoraihoz lépett, leült Maniu mellé és vele hosszasan tárgyalt. Ennek a közeledésnek tulajdonképeni oka mára aztán teljes egészében nyilvánosságra is jutott. Kiderült, hogy Bratlanu kormányelnök újból kísérletet tesz arra nézve, hogy Öfelsége utolsó akaratát teljesítse a nemzeti kormány megalakítására vonatkozólag. Már a tegnapi megbeszélései Maniival is erre irányultak, ma délután aztán a sinaiai és cotroceni-i gyászszertartás után Bratlanu folytatta ezt az akcióját. Ma megint fekereste Maniut, akivel igen hosszú beszélgetést folytatott. Ennek a tanácskozásnak politikai körökben igen nagy fontosságot tulajdonítanak, mert beavatott helyről vett alapos információ szerint Bratlanu kormányelnök ma délután egészen határozott formában felhívta Maniu Gyulát egy nemzeti kormány megalakítására. A nemzeti-parasztpárt elnökségétől eredő értesülések szerint Bratlanu kormányelnök ajánlata nem talált visszautasításra. Maniu Gyula, illetve a vezetése alatt álló nemzeti-parasztpárt — hír szerint — az ország jelenlegi állapotában nem zárkózna el a nemzeti kormány megalakításának eszméje ekő s elvben hajlandónak is látszik arra, hogy a jelen körülmények között a liberálisokkal együtt alakítson új koncentrációs kormányt. A politikai pártok nagy érdeklődéssel kísérik ezeket a tanácskozás-

sokat s a váratlan fordulatot a mostani politikai élet elhatározóan nagyfontosságú eseményének minősítik.

— Légügyi minisztérium Franciaországban. Párisból jelentik: Az illetékes körök a francia repülés sorozatos kudarcát arra vezetik vissza, hogy nincsen külön légügyi minisztérium. Hír szerint a holnapi minisztertanácson felvetik már a légügyi minisztérium vagy államtitkárság felállításának kérdését. miután Bokanovszky kereskedelmi miniszter a repülőügyek vezetésében nem vált be.

### Rádió-műsor.

Péntek, július 22. Wien—Grác. 20.05. Népszerű hangverseny. — Pozsony. 18. Hangverseny. — Zágráb. 20.30. Hangverseny-est. — Boroszló. 20.15. Trombita hangverseny. — Milano. 21. Hangverseny. — Prága. 21. Hangverseny. — London. 22.30. Negra Hess zongorahangversenye. — Leipzig. 22.15. Táncczene. — Frankfurt a. M. 20. Hangverseny. — Róma. 21.10. Operett-részletek. — Berlin. 20.30. Zenekari hangverseny. — München. 19.05. „Az évszakok“ (részletek Haydn oratóriumából.) — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 18. Katonazene. 18. Klasszikus drámák. 21. Szimfonikus zenekari hangverseny. 22.10. Cigányzene.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

### NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekér nem vállalunk felelősséget.

### ÉRTESETÉS.

Külföldi tanulmányutamról visszatérve, angol és francia

női szabászati tanfolyamot nyitottam,

amelyet hat hét alatt bárki elsajátíthat precízen és pontosan. Ugyasintén urileányok varni tanulásra is fölvetetnek

Kárpáti és Mladin

öl di vatazalon Arad, Str. Bratlanu 2—4. (Minorita-pal.) t. em.



## Beteg idegek

Aháy napja van az évek, a szenvedések oly sok állomásán kell az idegesnek elhaladnia, mert a rossz és kimerült idegek elkerítik az életet és igen sok szenvedést okoznak. Szúrós, húzó fájdalmak, esztélés, félelem, féltudat és teljes fejájdás, fülzúgás, szemkaprázat, emésztési zavarok, almatlanság, izzadás, izomrándulás, munkaképtelenség és még sok más jelenség: a gyenge és kimerült idegek következményei.

Hogyan menekül Ön meg ezen nyomorúságból?

Az eredeti Kola-Lecithin által, amely az emberiség jóléte forrásává lett. Ez csodálatos módon elősegíti a test működését, erősíti a hátrincvelőjét és az agyat, az izmokat és vértagokat, erősíti és életkedvet ad.

Az egészséges idegekért való harokban

a Kola-Lecithin gyakran csodát művel, elviszi a tulajdonképeni tápanyagokat a vérképződés leg-távolabb eső helyeire, ételt, felvidít, fennmarja vitalitásukat és üdöségüket.

Saját maga meggyőződhet arról, hogy nem állítok valótlanosságokat, mert a következő két héten át mindenkinek, aki levélben hozzám fordul, teljesen ingyen és bérmentve küldök egy kis doboz Kola-Lecithint és egy sokoldalú, tapasztalt orvos könyvét, aki maga is kemény harcot folytatott a betegség legyőzésére.

Írja meg olvashatón lakcímét és én azonnal megküldöm Önnek teljesen ingyen az ígért szert.

**Ernst Pasternack**

Berlin, S. O. Michailkirohplatz 13.

Abtl. 272.

8804

## Az utazók figyelmébe! Kanada, Észak-, Közép- és Délamerikába



utazók szíves tudomására hozzuk, hogy Timisoara (temesvári) irodánkat — amely eddig a belvárosi Hunyady-uca 8. szám alatt volt — a Józsefvárosba: Str. C. Bratlanu 4/a) Uri-ucca 4/2 sz. alá) HELYEZTÜK AT.

Ugyanekkor az Arad és vidéki utazóink kényelmére Aradon is irodát nyitottunk. Felvilágosítással és prospektussal díjtalanul szolgál:

Románia legnagyobb utazási irodája

„ATLANTIC“ S.A.R. utazási iroda, azaz

TIMISOARA

Józsefváros, Strada L. O. Bratlanu (Uri-ucca) 4/a. szám.

ARAD,

3799

Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 37. szám.

3 nagy szobából álló  
I. emeleti uccai helyiség  
Arad főterén,  
azonnal kiadó.

Irodának, szalónak, orvosi rendelőnek, műhelynek, üzletnek rendkívül alkalmas. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

# APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

## ALKALMAZÁS.

SUCHE per scfort Deutsches Fräulein für Tagesbeschäftigung zu meiner achtjährigen Tochter. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 3807

ÁPOLÓNÖKET keres az aradvárosi tudószanatórium. 3801

HÁROM nyelvet beszélő magános nő szállodába takarítónőnek ajánlkozik, parikkát szépen kefél. „Vidékre is megyek” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 3809

## VÉTEL ÉS ELADÁS.

ALKALMI VÉTEL Eladó egy komplett ebédő berendezés. Ortutay-palota, I. em., ajtó 3. 3725

BIEDERMAYER szalon, nagy konzul tükör, különböző asztalok, komplett szobaberendezések, szalon, szalonterítő, függönyök, storeok, asztalterítők, ebédő szőnyegek, antik komódok, antik szekrény, íróasztalok, fotelok, könyvszekrény, tükrök, gyermekkoscsók, férfi ruhák, szék, trimó, gyermekjátékok, kis Singer gép, órák, stb. eladók. Salgó, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

HENTESÜZLETNEK új berendezés olcsón eladó Str. Col. Pirici (Vörösmarthy-ucca) I. 3803

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgó, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

**TÉGLA!**  
Ajánljunk I. osztályú nagy- és kis méretű falazótéglát és oszerepet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívánatra helyszínrre szállítva, a legolcsóbb napi árban. BRAUN GUSZTÁV téglagyára  
Telefon 171. és 185.

Ha venni, eladni akar, hirdetésed adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — negyvennyolc lejt tessz kockára.

## ÜZLETEK.

40 ÉVE FENNÁLLÓ kocsma és fűszerüzlet, trafikkal, házzal, kerttel stb., vásártéri forgalomban eső uton 750.000 lejt azonnal eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

JÓL bevezetett üzlet a főtéren áruval vagy anélkül családi okokból eladó. Érdeklődni Rudolf Mossenál Arad. 10426

KIADÓ a belváros forgalmas pontján azonnalra 2 kisebb üzlethelyiség. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3808

Egy gyári üzemnek megfelelő száraz és világos helyiség kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

## CSERÉP

253. sz. duplatalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett.

Pollak Sándor gőztéglagyárban, Aradon, textilgyár mellett.

## Belvárosi

nagyterhes ház, átvehető ötszobás, fürdőszobás lakással, sok mellékhelyiséggel, udvarral, kerttel, jutányos árért ELADÓ. Megbízott: Györfi „Mures” irodája Arad, Str. Unirel. 15299

## HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy a v. Márkus István aradi óras csődtömegében levő és a csődletár szerint összesen 165.659 lej becsértéket képviselő áruk (különféle órák, óraszerkezetek, rugók és 50.000 órártéveg) a csődválasztmány által ajánlati árverés útján el fogják adni. Vételi ajánlatot lehet tenni az egész áruaktárra, vagy annak bármely külön részére. Az ajánlatokat írásban a I. é. augusztus 12-ikéig irodámban kell letenni s azokat a csődválasztmány augusztus 13-án dé. u. 4 órakor fogja megvizsgálni nyilvánosság előtt felbontani. A csődválasztmány fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül egyet sem fogadjon el, vagy pedig az ajánlatok felbontása után az árverést nyomban szöveghelg folytassa.

Az árverés alá kerülő áruk közbenjöttömmel minden délután 5-6 óra között megtekinthetők.

Dr. Schannen Béla  
ügyvéd, csődtömegrendnök,  
Arad, Bulev. Regele Ferdinand Nr. 15.

3788

## Lelépés nélkül kiadó

augusztus 1-re és 15-re több egy és két szobás lakás havi házbér fizetés mellett. Cal. Radnei 40. (Radnai-ut)

## Asztalosok figyelmébe!

Értesítem a n. b. kartársakat, hogy a legmodernebb gépekkel berendezett

asztalosáru gyáramban Arad, Str. Consistoriului 42. (Batthyány-u.)

mindennemű bémunkálatokat legálányosabban és legprecízebben vállalok. Fizetellel!

Jonás Aladár.

## Autókat „DUCO“

amerikai hideg zománc rendszerrel a legjobb kivitelben és a legjutányosabban készít str. E. Ghiba Birta 42. Kérem a ógre figyelni!

Samu Ferenc fényező Arad,

## Rövid zongora

hat oktávós, áron alul készpénzért ELADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3818

## Építkezéseket,

vasbeton munkákat, átalakításokat, javításokat, homlokzatok meszelését és

kőpor fröcskölését jutányosan vállalom

Virág Kálmán

3894

Építőmester. Iroda és telep: Bul. Carol I. 5-7.

# HUNGARIA

## Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEEL”.

Ventilátor készülékek, zablámpák, Dura elemek legolcsóbban

## VARGA & ROSENFELD

villamosság vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett. Csillár raktár! Telefon 808.

## Lelépés nélkül kiadó

4 szobás, fürdőszobás stb. mellékhelyiségekkel álló tágas első emeleti lakás. Cal. Radnei 40. (Radnai-ut) 48

## Kezdő jelöltet,

vagy ügyvédi irodai teendőkben teljösen jártas

## Jogászt

azonnali belépésre keresek.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3810

Legolcsóbban és leggyorsabban vállal

## üvegezést

M. Fischer Mór  
Neuman-palota.

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11.

Arany koronák, fogak garantált arany árba 350-400 lej. Fém koronák—fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

## FOGASZATI

Fehérfogak kautsuhokra darabja 50 lej. Foghuzás (injektív érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközölnék. 495

Chaim és Frida D'Moudjalled  
vizsgázott fogászok.

Maculatura papír 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.



**AXELMANNSTEIN**  
KURHAUS UND GRAND-HOTEL

Eine der vornehmsten Hotelbesitzungen.  
Telegramm-Adresse: Axelmannstein.

**BAD REICHENHALL**  
In den Bayerischen Hoehalpen.

## Rossz villanyégők!

becserélése ujakra, törött üveg és porcellán tárgyak szakszertű ragasztása, üvegezést és képerkezést legolcsóbban vállal Aradon, a volt Asztalos Sándor-uccában a „Motorica.” 2204

## Agllis, intelligens fiatalember,

ki a magyar, román és német nyelvet szóban és írásban bírja, jogot végzett és Buourestiben összeköttetésekkel bír, megfelelő állást keres. Megkereséseket: „Jogász” jellegű az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 3805

## CSÖDÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Vb. Kohn Armin és fivére aradi üveg és porcellán nagykereskedő csődügében közhírré teszem, hogy a csődválasztmány határozata folytán a csődletár 1-739 tétele alatt felvett 512.343 lej beszerzési és 655.994 becsértéket képviselő áruaktár ajánlati uton egy tömegben árverés alá kerülnek.

A zárt írásbeli ajánlatok a becsérték 10 százalékának megfelelő bánatpénzzel együtt irodámban (Arad, Bul. Reg. Ferdinand 12.) 1927. július 25-ének délelőtt 12 óráig nyújtandók be, míg a benyújtandó ajánlatok felett az állandó választmány ugyanezen nap délután 3 órakor fog dr. Sugár Jenő választmányi elnök irodájában Arad, Piata Avram Iancu 22. sz. határozni.

Az egyéb árverési feltételek, nemkülönben a letár és az ingók közbenjöttömmel naponként délután 3 és 6 óra között megtekinthetők.

Aradon, 1927. július hó 18-án.

Dr. Micla Sever ügyvéd.

csődtömegrendnök.

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 12.

3806

Telefon 91.

## Stuhlmeister

für Schwabe und Grossenhain-Kurbelstühle, ferner für Roscher- und Hartmann-Schnelläufer sucht zum baldigen Eintritt Weberei in Neurumänien.

Genauere Offerte samt Gehaltsansprüche an RUDOLF MOSSE Arad unter STUHLMEISTER zu richten